

آگورا
دا
یاندیرین منی

د لویه کبیری

آگورادا یانديرین منی!

حیکایه توپلوسو

• یازار: رقیه کیری

سر شناسه : کبیری، رقیه، ۱۳۴۱ -
عنوان و نام پدیدآور : آگورا دا یاندرین منی! (حیکایه توپلوسو) / رقیه کبیری؛
ویراستار حمید بخشمند.
مشخصات نشر : تبریز: اختر، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری : ۱۱۲ ص.
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۴۸۶-۲۸۲-۰
وضعیت فهرست نویسی : فیفا
موضوع : داستان‌های ترکی -- ایران -- قرن ۱۴
موضوع : Turkish fiction -- Iran -- 20th century :
رده بندی کنگره : PL۳۱۴/۷۲۳۳ ۱۳۹۷ :
رده بندی دیویی : ۸۹۴/۳۶۱۳ :
شماره کتابشناسی ملی : ۵۳۲۱۴۰۸

آگورا دا یاندرین منی! (حیکایه توپلوسو)

رقیه کبیری

ایمیل: kabiri41@yahoo.com

ویراستار: حمید بخشمند

ناشر: نشر اختر

چاپ اول ۱۳۹۷ ● ۱۱۲ صفحه ● قطع رقعی ● ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۸۶-۲۸۲-۰

تبریز- اول خیابان طالقانی، روبروی مصلی، نشر اختر

تلفن: ۰۹۱۴۱۱۶۶۸۹۷ و ۰۴۱-۳۵۵۵۳۹۳

قیمت: ۱۷۵۰۰ تومان

حیکایه لر

- ۱- بئش پلان و گۆز نظر دوعاسی
- ۲- من ده خوشبخت بودا کیمی گولدوم
- ۳- اوغرو
- ۴- آگورادا یاندرین منی!
- ۵- چهار غربی
- ۶- سیزیف افسانه سی
- ۷- دایلم آچیلیر
- ۸- قاراقا دوزو
- ۹- نیقالای
- ۱۰- دوشر- دوشمز
- ۱۱- بطنیمین گودوکچولری
- ۱۲- ممو

بش پلان و گۆز نظر دوعاسی

قاز چیراغینین نارینجی شیریندن آسلامیشام اونو. قاز چیراغیندان
آسیلمیش بو نوستالژیک یاشیل رنگ، بؤیوک بیر قیفیللی سانجاغا
سانجاقلانمیش اوچ بوجاقلی بیر دوعا باغلیسی دیر. آن باشی چیراق کیمی
ذهنیمده ایشیلدا ییر. اوشاقلیق چاغلاریمدا بئله بیر یاشیل رنگه سئیدی
یاشیل رنگ دئیردیک. باغلینین ایکی طرفی سلیقه ایله آشیرما تیکیلیب.
اوچ بوجاغین باش بوجاغیندا ایسه، ماوی بیر گۆز نظر مینجیغی وار.
گۆردویوم او اُسکی گۆز نظر مینجیقلاریندان دئیل، تورکیه ده مرسوم
اولان گۆز نظرله تای بیر مینجقدیر. سورمه یی بیر زمینده آچیق ماوی
رنگین اورتاسیندا قاپ قارا بیر گۆز به به یی. اُسکی گۆز نظر مینجیقلار
دلیکلی داشلار کیمی اورتاسی دلیک، یاشیل یا ماوی رنگده اولورلار.
ایندیسه گۆز نظر لریمیزین اولگوسونو ده قونشو اولکهدن کوپیه ائدیریک.
دوعا باغلیسینی تبریزین مدرن بیر خیابانیندا تاپدیغیم گوندن بری
عجیبه بیر حیسیم وار. هئچ عاغلیما دا گلمزدی بیر گون پارکینگ لری

اُرس پلاکلي ماشينلارلا گڙي دلنلر دولو بير خياباندا بئلنچي بيردوعا باغليسي يلا راستلاشيم.

اونو پيادا يولوندا کورلار اوچون دوزولموش ساري موزايڪ دؤشمه نين اوستونده گؤردويوم آن تعجؤب ائتسم ده، يولومو توتوب کئچديم. ايکي ساعات سونرا گئري دؤندويومده هله ده دوشدويو يئرده، موزايڪ دؤشمه نين اوستونده دوشوب قالميشدي. معلوم دئييلدي بو ايکي ساعاتدا نئچه نفر منه تاي اونی گؤروب- گؤرمزدن کئچيب گئتميشدي. ياشيل باغلي نين اوستونده کي ايزلردن بللي يدي اونی آياقلايب کئچن آداملارين سايي آز دا دئييلميش. آييليب اوچ بوجاقلی دوعا باغليسيني گؤتوردويومده حيس ائله ديم اُسکي زامانلاردان قالميش بير نسنه ني ائيمه آيرام.

اينديسه بئش گوندور قاز لوله سينين نارينجي شيريندن آسيلي قالب. هر زامان باشيمي لپ تاييمدان قالديراندا دوعا باغليسينين سئیدی ياشيل رنگي قاز چيراغينين نارينجي شيرينين آلتيندان گؤزومه گليب، ذهني مي بويالانديرير. بو ياشيل ليقدان جان قورتارا بيلميرم. اونا زيللنديبييمده قورخورام هيپنوتيزم اولام. اؤز- اؤزومه دئيرم: «بو دوعا کي حرکت ائله مير مني هيپنوتيزم ائله سين!»

بير ايچيم قهوه دمله ييب، سونرا لپ تاييمين باشينا گئري دؤنورم. هله ده دوعا باغليسي ياشيل چيراق کيمي ذهني مده ايشيلداير. قهوه مي ايچيب، بير سيقار آليشديريرام. ياشيل رنگلي دوعا باغليسي توسو

آرخاسیندان منی بویوله بیر. یادداشلاریم پلان به پلان توستو ایله برابر دوعا باغلیسیندان گئری اوچور.

بیرینجی پلاندا من پنجره نین هئره سینده عطیرشاهی ایله شمعدانی گولدانلارینین کناریندا اوتورموشام. عطیرشاهی نین اییسیندن، شمعدانی لارین چوهرایی، قیرمیزی، آغ چیچکلریندن آنلا بیرام کی، بایرام گونلرینین بیرسی دیر. قونشو قیزی اوتاغین آستاناسیندا اوتوروب، آناسی ایسه تاخچا آلتینداکی یاسدیقلا را دایانیب، سئید خانیم ایله دانیشیر. دفتیرمین اورتاسیندان بیر وراق کاغذ جیریب، سئید خانیم وئیرم. سئید خانیم بیک خودکار آلینده، قیراقلاری قیرمیزی خط ایله خط کش لنمیش کاغذین اوستونده قونشو قیزینین باغلی بختینین آچیلماغینا دوعا یازیر. قیز دا منه تای بویلا نیب کاغذا باخیر. اونو بیلیمیرم، أمما من سئید خانیمین نه یازدیغینی اوخویانمیرام. قیزین آناسی دئدی بی بختین آنلامینی بئله، بیلیمیرم. اوسته لیک، باش تا پا بیلیمیرم بو کاغذا یازیلیمیش سؤزلر آنلامینی بیلمه دیبیم بختی نئجه آچا بیلر!

ایکینجی پلاندا قونشو قیزینین آچیلیمیش بختی شانسینا آغ چیخماییب، گاهدان قارایا چالار بختی اونون اوستونه آل قالدیریب، قولاغینین دیبینی قیزدیریب، گؤزونون آلتینی گؤیردیر. قونشو قیزی ایسه بئله واختلار آغزی آیلیر. قونشو قیزی آغیز آیلیمه سینین عادت کرده سی اولوب. اونون آغزینین دوزلمه سی سئید خانیمین آلینده دیر.

من پنجره نین هئره سینده اوتورموشام. عطیرشاهی ایله شمعدانی

گولدانلارى حوۋۋى قىراغىنا دوزولدىۋىنە گۆرە يازىن ايكىنجى آيى
 اولمالىدير. قونشو قىزى آن باشى آيىلمىش آغزىنىن سويونو آلىندەكى
 دىسمالى يە دەرىر. سئىد خانىم قىزىن قارشىسىندا دىزە چۆكۈب، مەقس
 كىتابى قىزىن اوزونە ياخىن توتۇب، دوعا اوخويۇر. دوعا قورتۇلاندان
 سونرا گۆزلەنەلمەزدن كىتابى بركدن بۆكۈر. كىتابىن بۆكۈلمەك سىنە قىز
 دىسكىنەر، آمما ھە دە آغزى آيرى قالىب. سئىد خانىم كىتابى آچىب،
 آلىنى كىتابىن صحىفەلەرنە چكىب، سونرا قىزىن اوزونە چكىر. قىزىن
 آغزى ھە دە آيرى دىر. سئىد خانىم مەقس كىتابى يىنى دن آچىب، آلىنى
 كىتابىن صحىفەلەرنە سورتۇب، قىزىن اوزونە ياۋاشجا بىر سىللى وىرىر.
 قىزىن آيىلمىش آغزى دوزەلەر. قىز آغزىنىن سويونا بولاشمىش دىسمال
 ايلە گۆزۈنۈن ياشلارنى سىلەر. مەن ايسە بىر سئىد خانىمىن آينە باخىرام،
 بىر دە قىزىن دوزلەش آغزىنا. سئىد خانىم اولماسايدى يقىن كى قىزىن
 آغزى آيرى قالاچاق ايمىش. سئىد خانىمىن آلى ايلە باشقا آللىرىن
 آراسىنداكى فرقى آختارىرام. باشقالارىنا تاى اونون آللىرىن دە بىش
 بارماغى وار. او دا آللىرى ايلە يىمەك پىشىرىپ، يىيەر. اوزونو يوئۇر. توۋالته
 گىدير، ھەن بارماقلارلا طەرات آلىر. حتى بۆرنۈنۈ قوردالاماغىنى بىلە
 گۆرمۈشم. باش تاپا بىلمىرم سئىد خانىمىن آللىرى ايلە آيرى آللىرىن فرقى
 نە دە اولايىلەر؟ بىلكە دە بو سورۇنلارنى ھامىسىنىن حىكمىتىنى قونشو
 قىزىنىن آغزىندا آختارىپ تاپماق گىر. يقىن كى اونون آغزى آيرى
 قىزلارنى آغزىندا فرقىلى دىر!

دوروب گتسىنلر، منسه دوشوم آلچالارين جانينا. سونوندا سئيد خانيم يئددىنچى دويونو ويرىب، قىز ايسه پالتاريني يوخارى قالدىرىر. سئيد خانيم ايسه، فرقىلى آللى ايله قىفلا دويونلنمىش قىطانى قىزىن بئلىنه باغلايىب، آناسينا دئير: «سفرىسىنى دوغاندان سونرا قىفلى آچىب، آخار سويا اتارسىز.»

منسه گۇزوم آلچالاردا، عاغلىم سفرى سۇزونه چاش باش قالىب. اوسته ليك، باش تاپا بىلمىم قىزىن بطنى هاردادى، نوظفه يانى نمه؟ قىفلى نيه آخار سويا آتسىنلار؟!

بئشىنچى پلاندا اودون بخارى سىنين چىرتاچىرت سسى، باغلى پنجره لرين ايچرى هئره سینه دوزولموش چىچك سىز عطير شاهی ايله شمعدانى گولدانلارى قىش فصلى اولدوغونو بىلدىرىر. سئيد خانيم توربا كىمى گئن بير دون گئىب، قونشو قىزىن كۆرپه سىنى ياخاسىندان كئچىرىب، آتە يىندن چىخارىب، نسه سۇزلر دئير. سئيد خانىمىن سسى كۆرپه نىن ونگىلتى سسىنده ايتىر. سئيد خانىما باخاندا آدىنى اونوتدوغوم زيارتگاھدا گۆردويوم دىلكى داشلارى خاطىرلايىرام. اوردا دا كۆرپه لرى داشىن دىيىندن كئچىرتمه سىنى گۆرموشم. دئيه سن سئيد خانىمىن آللىرىن علاوه، ياخاسى ايله آتە يى ده آيرى ياخا و ائكلردن فرقىلىدى. سئيد خانىم كۆرپه نى اوچ دفة ياخاسىندان كئچىرىب، آتە يىندن چىخاراندا سونرا، اوچ بوجاقلى ياشىل مخمره تىكىلمىش دوعانى ماوى بير مىنجىق ايله برابر كۆرپه نىن ياخاسىنا سانجاقلايىر. كۆرپه هله ده

ۋىگىلدەيىر.

من ايسە چاش باش قالمىشام. بىلمىرم كۆرپەنەن دۇشۈنە
سانجاقلاشمىش دوعا باغلىسى اونون بختى آچىلماق اوچوندو يوخسا
محبەت اوچون؟ بلكە دە اونون بئلىنى بركىتمەك اوچون اولسون.

آلمىدەكى سىقارىم كۈلە دۇنوب، توستو يوخا چىخىب. نارىنجى قاز
شىرىندەن آسلاشمىش دوعا يا گۈرى دۇنوشم. او نوستالژىك ياشىل پارچا
قابىغىن اىچىندە نە سۇزلر يازىلدىغىنى گۇرمەيە يامان ماراقلى يام. اوشاقلىق
چاغلار يما دۇنەيمە گلىر.

دوعا باغلىسىنىن آشىرما تىكىش لىرىنى آستا- آستا سۇكۇرم. بىر آن
پىشمان اولورام. اىستەمىرم ايندىكى عاغىل- شوعوروم ايلە سئىد خانىمىن
نوستالژياسىنا، اوشاقلىق چاغلار يىمىن صاف- سادەلىيىنە خور باخىم. يارى
سۇكۇلموش باغلىنى يىرىنە قايتار يرام. اىكىنجى سىقارى آلىشدير يرام.
اىكىنجى سىقار دا ماراغمىن ھوۋونو آلا بىلمىر. او دوعانىن اىچىندە
يازىلمىش يازىلارنى اوخوماق ھوسىنە غالىب گلە بىلمىر. دوعا باغلىسىنى
باشاباش سۇكۇرم. حۇرمەت ايلە مېن ايلدن قالمىش مەكتۇبو آچان كىمى
ياشىل قابىغىن اىچىندە چىخاردىغىم بۇكۇلو كاغىزىن لايلىرىنى آستا-
آستا آچىرام. A4 بۇيۇندا كاغىز آلمىدە، تەجۋىدەن آغزىم آچىلا قالىر.
بۇيۇنۇز چىخارتما سام ياخچىدى. كاغىز اوزرىندە يازىلمىش دوعا بىك
خودكارى ايلە يازىلمايىب. كامپيۇتر دە تايپ اولونموش عربجە بىر
يازى دىر.

هاوا گورولدايیر. ياغيښ شيديرغی ياغير. پنجره مين هئره سينده نه
شمعدانی گولو وار، نه ده عطيرشاهی. آنجاق ايلين بيرينجی آیی اولدوغو
پنجره نين هئره سينه دوزولموش سونبول چيچکلريندن بللی دير.

ياز/ ۱۳۹۶

من ده خوشبخت بودا کیمی گولوم

دوربونو زوم ائدیرم معبدین ائیوانینین تینینده کی دالایی لاما کیمی
عَنابی رنگده پالتار گئیمیش راهیین اوستونه. کئچل باشی چالاچوققوردو.
دوداقلارینین بوجاقلارینداکی زنخدانا بنزهر چوخورلار خوشبخت
بودانین تندیسینی یادیم سالیر. راهیب ایسه اونو گوددویومدن خبرسیر
بیر آئینده اسپورت باشماغینین اوزونه جن اوزانمیش ایری دهنه بیر تسبیح،
او بیر آئینده موبایلینا باخیر. بیلیرم، اینسانلاری گودمک، أخلاقی
باخیمدان دوز دئییل. آما بو آن جَنه ماز سویا چکه بیلمه رم. معلوم دئییل
بو اؤلوم- ایتیم دونیادا بیر ده یولوم لاما معبدینه دوشه یا دوشمه یه.
توتالیم کی یولوم بیر ده بو معبد دوشدو؛ هاردان بللی دوربونله گؤز
آلتینا آلدیغیم راهیبی بیر ده گؤره بیلَم یا گؤره بیلمه ییم! اوندان علاوه، من
یولدان اؤتن تورستین بیرسی ییم؛ نه بو راهیبه ضرریم توخونور، نه ده بو
راهیب گؤز آلتیندا ساخلادیغی او قیزا. یالینز بونا ماراقلی یام کی گؤروم
دونیانین بوتون نعمت لرینه، خوشلوقلارینا یوخ دئین بیر بودایی راهیب
ندن او قیزی گؤز آلتینا آلمیش!؟

لاما معبدینه گلمز دن اوّل، معبدلر ایله راهیب لره مثبت باخیشیم وار

ایدی. بیر- بیریندن آیریلماز بو اینسانی و مادی وارلیقلار ماراغیمی چکن باغلی صاندیق‌لار کیمی یدیلر. اؤز- اؤزومه دئییردیم اوزاقدان دا اولسا، او صاندیق‌لارین ایچینه باش اوزالدارام. بلکه معنوی بیر شئی باخیشیمی وارلیغین بوتونلویونه چئویردی، بلکه بو چیرکینلیکلری عالم‌دن قیراغا قویا بیلدیم. آما آیاغیمی معبدین ایچینه قویار- قویماز مثبت باخیشیمین چینسی چات گؤتوردو.

معبدین حیطینه گیر- گیرمز دئدیم: به‌به! یئر ساری، گؤی ساری... پاییز دئدیین، ائله لاما معبدینین حیطینین پاییزی. نه نارینجی بیر یارپاق، نه قهوه‌ای، نه یاشیل. حیطین ایکسی تایننداکى آعاجلار قول- بوداقلی ساری گئینمیش بیر تاقیم کیمی دیر. ایندییه‌جن آعاجلاری تام بیر فورمادا ساری رنگلی گؤرمه‌میشدیم. گؤزلیم ته‌زه باشلامیشدی لذت آماغا، بیردن- بیره بیر پیس ایی بورنوما دولدو. بیر آرخاما، بیر ده اؤنومه باخدیم. آرخامدان و اؤنومدن گلن لر مندن چوخ آرالی ایدلر. بیر ساغیما باخدیم، بیر سولوما. ساغیمدا مینی ژوپ آتک گئیمیش بیر جوان قیز؛ اونون ایشی اولای بیلمزدی. سولومدا قول- قولا وئرمیش بیر جوت یاشلی آغا- خانیم گؤردوم. بلکه بونلارین ایشی دیر، دئدیم. ترسه- ترسه یاشلی جوفته باخیب، سونرا یئه‌یین آددیم‌لارلا اونلاردان اوزاقلاشدیم. آما قوخو کسيلمه‌دی. پاییزلامیش آعاجلارین هاواسی، سارالمیش یئر- گؤیون لذتی بوتون باشیمدان اوچدو. اوو دالیسیجا دوشن حیوان کیمی من ده ایی چکیردیم، گوروم هاردان گلیر. آز قالیردی گؤزومله آلدیغیم

لذت بورنومدان گل سین. ماراقلیسی بو ایدی کی گوگورد ایسینه بنزه ر بو ایرنج قوخو نه زیارته گلنلرین وئجینه یدی، نه ده حیطده وار- گل ائدن راهیب لرین. دئییه سن بو ایی ده حیطین وارلیغیندان آیریلماز ایدی. یالنیز من اوو جومو بورنوما توتوموشدوم. بیر آن آعاجلارین دالیسیندا نارینجی شالینی بئلینه ساریان بیر راهیب گوردوم. یارپاغی سارالمیش آعاجلارین دالیندا اؤزونو اؤرت- باسدیر ائتمه یه چالیشماغینا راغمن، عَنابی کیمونوسو گؤزومدن قاچمادی. دئییه سن اییین قایناغینی تاپمیشدیم. گوردویومه اینانماق چتین ایدی. راهیب تووالت عوضینه آعاج دبیینه ایشه ییردی. اولمایا یارپاقلارین یکدست ساری لیغنین سببی ده ائله اونلارین سودوک لرینده اولان گوگوردن ایمیش!

آیاغیمی معبدین ایچری حیطینه قویماق همین، سس بیردن- بیر خپ کسلیب، ایرنج قوخو بیردن- بیره یوخا چیخدی. عود ایسی بورنوما دولدو.

سایسیز- حسابسیز راهیب لری گؤرونجه پیس ایی لر بوتون بورنومدان اوچوب، ذهنیمدن چیخدی. گؤزوم بو راهیبه ساتاشدی. باخیشینین ایزینی توتوب او قیزی گوردوم. هئچ عاغلیما سیغمازدی بیر گون بودایی بیر راهیبین آیاغیندا اسپورت باشماق، آئنده ایسه موبایل گؤرم، هاندا قالسین کی همین راهیب بیر قیزا باخارکن گؤزلری بیر جوت چیراق کیمی یانیب سؤنسون. ذهنیمده کی راهیب لرین هامیسی دونیانین مادیاتیندان قیریلب- قوپموش اینسانلار ایدیلر. ایندیه بو راهیب بیر

داها چات سالمیشدی ایده آل باخیشلاریمین چینیسینه.

باشلادیم گئرچکلیکله ایده آلی باریشديرماغا: «نه اولسون کی! مگر بو بودایی راهیب زمانه میز، اییرمی بیرینجی عصرده یاشامیر؟ نه دن بس دالایی لاما ایله پرئزیدنت اوباما دیز- دیزه اوتوروب، دئییب- گولنده نه قاشلارین تعجوبدن ییغلییر، نه ده مثبت باخیشلاریوین چینیسینه بیر جیزیق دوشور؟ نه اولوب ایندی لاما معبدینین لاپ عاڈی بیر راهیبی او قیزی گۆز آلتیندا ساخلایب، بئلینه ساریدیغی شالین آلتیندان موبایلینی چیخاریب، اوغرونجا اونو قوردالاماقدان دویان آلت- اوست اولوب، مثبت باخیشلاریوین نازیک چینسی چات گۆتورور؟! او اوغرونجا اؤز موبایلینا باخیر، سن ده اوغرونجا اونون گۆردویو ایشدن فیلم چکیرسن. اونون ایشی غیرأخلاقى دی، سنین ایشین أخلاقى؟ او پیس ایش گۆرور، سنسه یاخچى؟ مگر اونون اورهیینین حیسی یوخدو؟ مگر راهیب دئدیبن آلاه بنده سینین حقیق یوخدو بیر قیزا باخسین یا آینه موبایل آلسین؟»

اؤزومو دانلاسام دا ماراغیما غلبه ائتمک اولاسی دئییل. قصدیم یوخدور دوربونو گۆزومدن قیراغا چکیم. یئریمی ده بییشیرم، بلکه راهیبین اؤزوندن علاوه موبایلینا دا زوم ائله ییم. سؤزون دوزو، منیم بو گودوکچولویومون وابالی آنجاق بو راهیبین بوینونادی.

من ده آیری توریستلر کیمی معبدین ایچ- ایچه تیکلمیش، فنگ شوی شیوه سی ایله تزئین اولموش تالارلارین رنگلریندن حظ آلیردیم. جوره به جوره بودا تندیسلرینه باخیردیم. باخماق دئمک اولماز،

حیس لریمین آلتی دانگی یله جو موشدوم جماعتین عیادت لرینه، آییلیب-
قالخماقلارینا، عود یاندریماقلارینا. بو جماعت بیزیم کیمی بیر دهنه عود
یاندریمیرلار، اووجلاری توتدوغو قدر بیر دسته عودو یاغ ایچینده
آلولانان پیلته ایله یاندریب، توستوله یین عود دسته سینی معبد ساری
توتوب، دفرجه آییلیب- قالخاندان سونرا عودلاری توستوله یه-
توستوله یه بؤیوک بیر کول قابینین ایچینه آتیب، سونرا تالار کیمی
معبدلرین ایچینه کئچیب، یئنه دفرجه بودا تندیس لرینین اؤنونده
آییلیب- قالخیریلار. زیارتچی لرین معنوی- فیزیکی حرکاتی منیم ده
یوخویا دالمیش متافیزیکی حیس لریمی اویادیب، اؤلکه میزین
زیارتگاهلاری یادیم دوشموشدو. اؤز یانیمدا دئیردیم کاش بیزیم ده
زیارتچی لریمیز ضریحین اورتاسینا پول آتماق عوضینه عود یاندریب،
معنوی- فیزیکی حرکت لرله متافیزیکی دوشونجه لره دال سینلار. بلکه ده
دسته- دسته توستوله یین عود اییسی ذهنیمی خارابلا میشدی کی نظریمه
گلیردی مادی نذیرلر متافیزیکی حیس لرین ده یرینی آشاغی ائندیریر. اؤز
اؤلکه میزین زیارتگاهلارینی، نذیر- نیازلارینی بورایلا توتوشدوروردوم.
نظریمه گلیردی بو سوسیالیست اؤلکه ده بودا تندیس لریندن آرزو- دیلک
ایسته مک بیزیم نذیرلریمیزدن چوخ اوجوز باشا گلیر. بوردا عود
یاندریب دیلک ایسته ینده، بیزده دویو- خوروش، شربت، چای و آن
آزی بئش تسبیح سایسی...

متافیزیکی حیس لریمین هایاهیندایدی کی گوزوم دوشدو بو راهیبه.

حرکاتى آيرى راهيب لره بنزه مىردى. اوغرو پيشىك كيمى ديشى پىچو^۱ تندىسينين داليندا كمين ائتميش، اوچونجو تالارين ايچىنى گودن كيمى ىدى. بير آن متافىزىكى حىس لر پىررر... باشىمدان اوچوب، ذهنيمن كاراگاهلىق شاخك لرى ايشه دوشدو. راهيبين باخيشينين ايزىنى توتوب، باخديم. اوچونجو تالارين پىللە لرینين باشيندا دايانميش اُتك- بلوز گئيميش بير چىن لى قىز گوردوم. قىزىن آغ ناسقى جورابلارلا آغ بولوزو گوزو قاماشدىرسا دا، راهيبين پالتارينين رنگينده گئيميش اُتك ايله باشماقلارى گوزل بير هارموني ياراتمىشدى قىزىن بدنينده. دئيه سن بو قىز دا فنگ شويى فلسفه سى اساسيندا پالتار گئيمىشدى. قىز پىللە لرى ائيب، دوردونجو تالارا سارى آدديملاييب، ايچرى كئچدى. من ده اونون داليسىجا تالارا كئچديم. تالاردان ايچرى كئچمه ميش بير دفه ده دؤنوب راهيبه باخديم. راهيب پىچونون داليسيندان ائيليب، اوغرونجا دوردونجو تالارين قايسىنا باخىردى.

اياغىمى دوردونجو تالارا قويماقدا قىزىلى رنگده ديوارلا اوزبه اوز گوردوم اوزومو. قىز ديوارين اؤنونه ائيليب، قالخاندان سونرا آللرىنى باشينا قويوب يوخارى باخديقدا تهزه باشا دوشدوم كى اون سىكگىز مئتىرلىك بودا تندىسينين قاباغيندا دايانمىشام. بو نهنگ بودا آيرى بودالارا تاي مئديتئيشن دوروموندا دئيلدى، گوزلرى خوشبخت بودا كيمى آچىق

^۱ - پىچو: آصلانا بنزه ر حئيوانين تنديسى. ديشى پىچونون آياغى آلتدا بير كۆرپه پىچو، اثر كك پىچونون آياغى آلتدا يئر كوره سينين سيمولو وار.

اولسایدی دا، اونون کیمی توخ قارنینا زیللەنیب، گۆزلری گولموردو. دهرین باخیشلا اوزاقلارا دالمیشدی. بودانین باخیشینین ردینی توتا بیلیمیه جک قدر بویوم قیساسایدی. اونون بویونا باخدیقجا بویومون قیساسالیغینی داها آرتیق حیس ائدیردیم. اولوب قالان متافیزیکی حیسیم ده بو نهنگ بودانین سایه سینده باشیمدان اوچدو. بیردن - بیره بوغازیمدان اوجا بیر سس چیخدی: «بو دا چینین باروک هنری!»

سسیم تالارین ساکین لینده اؤز قولاغیما قایتیدی. تالاردا عیبادت ائدنلرین نئچه سی سسه ساری دؤندو. اؤزوم ده آغزیمدان چیخان سؤزه هوپوخدوم. قیز ایسه آللری باشیندا دؤنوب گوناھ بیر ایش گۆردویوم کیمی ترسه - ترسه منه باخدی. دئیه سن دیلیمدن چیخان سؤز اونون عیبادت تمرکوزونو پوزموشدو.

قیزین گیللیلی باخیشینی سایمازدان بیر تندیس متخصصی کیمی بودایا دالدیم. قوللاریندان ساللانمیش ایپک شالا، پالتارینین آته یینده کی داش قاشلارا، میرواری شده لرینین دییندن ساللانمیش پونچاقلارا و... باخدیقجا اینانیردیم کی توریزیم صنعتی سایه سینده بو معبدده بودیزمدن عرضه اولونان هانسیسا اینانج و آیینین بیر اوجو رثکلاما دویونلەنیب. بلکه ائله بونا گۆره دیر کی دالایی لامایلا اوبامانین دیز - دیزه اوتوروب دانیشماغی گۆزومه عادی گلیمشیدی. نهنگ بودانین اؤزللیکلرینی آغیر - یونگول ائتمکدن باش آچادیقدا، قیزین گئتدییینه بر خود اولدوم.

قیزین آرخاسیجا دؤردونجو تالاردان چیخیب، بئشینجی تالارین

حیطینه کئچنده یئنه ده او راهیسی گۆردوم. بو دفة بئشینجی تالارین ائیوانینین دؤنوموندن باخیردی.

باشیم قاریشدی بئشینجی تالارین بودالارینا. اوچ بودا بیر- بیرینین کناریندا دوزولموش، بیر آندا، بیر یئرده، مئدیتیشن حالیندا... اوچونون بیر یئرده اولماغی منه ماراقلی گلدی. بیر چوخ اولکهلرده بیر ایپ اوسته ایکی بندباز اوینایا بیلمز، ایکی دیلنچی بیر آندا بیر قاپینی دؤیمز، هاندا قالا اوچ اولسون. یقین بونلار دا تندیس اولدوقلارینا گۆره هر اوچو بیر یئرده کئچینه بیلرلر.

قیزی گۆردوکده یئنه ده عاغلیم گئتدی اوغرونجا او قیزی گودن راهیبین یانینا. تل- تلهسیک بئشینجی تالارین حیطینه چیخدیم. راهیب، آلینده اوزون تسبئح، حیطدهکی دیشی پیچونون دالیندا، ائیوانین بوجاغیندا ایلشمیشدی. آمما قیزدان خبر یوخ ایدی. اؤز- اؤزومه دئدیم: «سن لاپ گودوکچولویون گؤزونو چیخارتدین. ائله تکجه لاما معبدی قالمیشدی سنین کاراگاه بازلیغیندان پای آپارمیسن هاا. بویور، بئچارا راهیبین باشی اؤز ایشینده، سن ده گئت توریستلی ییوین دالیجا، تخمین لریوین هامیسی بوشا چیخدی. قیز هارا... راهیب هارا...»

راهیسی گودمکدن واز کئچمکده دیدیم کی یئنه قیزی گۆردوم. دؤردونجو تالارین چیخیش قاپیسیندان ائشییه چیخیب، پیللهنین باشیندا دایانیب موبایلینی قوردالادی. ائله همن آن راهیب بئلینه ساریدیغی شالین آلتیندان موبایلینی چیخاردیب باخدی. من ایسه تل- تلهسیک دوربونو

راهیبین اوستونه زوم ائله دیم.

یثریمی ده ییشیب، قالابالیقدا جماعتین آراسیندان آستا- آستا اونا یاخینلا شیردیم بلکه موبایلینین اوستونه زوم ائله ییم. ائله او آن راهیب دوربونون لئتریندن یوخا چیخدی. من ایسه گودمک لذتیم یاریمچیلیق قالدی. دوربونو کنارا چکنده قیزی گوردوم پیلله دن آشاعی ائیر. جماعتین ایچندن کئچیب، او یان بو یانا باخاراق بششینجی تالارین ائیوانینین کناریندان ساغا دؤندو. اونون آرخاسیجا گئدیب، گئتمه دییمه ایکی هاوالی قالدیم. اؤز- اؤزومه دئدیم سن گلیبسن معبدی گوره سن یا تانیما دیغین راهیب ایله بیر قیزی گوده سن؟! آخی، اونلارین یاشایشینین سنه نه دخلی؟

ماراغیما غالب گله بیلمه دیم. منجه بو معبد باشاباش خیاللارین قانادلانیب اوچان یثری ایدی. ساغ- سولوما باخیب، آستاجا ائیوانین کناریندان ساغا سوزولدوم. قیز تالارین دالی حیطینه ساری دؤندو. من ایسه تالارین بیناسی قورتولان یئرده بیر ائرکک پیچو تندیسینین دالیسیندا کمین ائله ییب، دوربونو پیچونون قیچلاری آراسینداکی یئر کوره سینین اوستوندن توتوب، راهیبه ساری زوم ائله ییب، گؤزله دیم ألوئیشلی فرصته فیلم چکیم. راهیب، پاییزلامیش قول- بوداقلی بیر آغاج آلتیندا دایانمیشدی. ساری یارپاقلار اونون عئابی پالتاری یله گؤزل بیر هارمونوی یاراتمیشدی. قیز اونون یانینا یئتیشحک راهیب قوللارینی آچیب گولدو. گولوشو خوشبخت بودانین گولوشونه بنزه ییردی. من ده خوشبخت بودا

كىمى گۈلدۈم. بىر آن گۈزۈمۈن اۋنو قارالدى. دوربۇنۇمۇن باطرى شارژى
قورتارمىشىدى.

پايىز/۱۳۹۶

اوغرو

يوخويلا اوياقلىق آراسيندا اوجا سس ايله اۋزوندىن سوروشدو:

«ھانسى تايىندا گىزلىدى؟ ساغ، يوخسا سول جورايندا؟»

شېرنى بالىغى يىيىپ قورتارمامىش قاپىلارينا يىتىشمىشىدى. باجىسى ھلە

شېرنىنى آلىندە گۆرمەمىش، اونو گىزلىتمەلىدى. ھۇوشنەدن بىلمەدى

ساغدا گىزلىتسىن، يوخسا سولدا. آغزىنداكى بالىغى دا چىئەنمەمىش ائلە

اوددوكى، بوغازىنىن يولونو خىنجر كىمى سۆكە - سۆكە قارىنىا گىتتى.

دونى باجىسى اونون پۇرتوشمەسىندىن شوبەھلەنىپ، آغزىنى

ايله مىشىدى. نە ياخچى كى باجىسى آغزىنى ايله مەدن اول دويون قارىن

سو ايچمىشىدى. آخى شېرىن شى سورا سو بال دادى وئىر.

قادىن پۇرتوشوب، ھەنى يوخويلا اوياقلىق آراسيندا سرگردان قالىپ.

يوخلاماق آيىلماقدان آرتىق شېرىن گلېر اونا. عىئالى دان آسن سىرىن ئىل

تئللىرىنە، بىدنىنە توخونور.

پۇرتوشمىك ھىمىشە اونو گودازا وئىرىپ. اوشاقلىق چاغىندا قاداغان

اولو نموش بير ايش گورنده، جاوانليقدا سئوديني اوغلانين آديني بيريندن
اٿسپندنه، يالان دانیشاندا و يا هيچانلي فيلم گورنده پورتوشردى. اينديسه
يائسه ليک گونلري کٽچرمک سببيندن، يوخودا بله پورتوشور.

«ساغدا گيزلتي، يوخسا سولدا؟ بير دهنه يدي، يوخسا ايکي؟ دئيه سن
ايکي يدي. حيط قاپيسيندان ايچري گيرمه ميش، چورک بوخچاسي
باشيندا، آييليب هر بيريني بير جورابنين ايچينه سوخدو. آياقلاري دا
بدني کيمي تر - تميز ايدى. آناسي گون اورتا چاغى ايکيسيني ده
چالاسرده يويوندورموشدو.

اوچ ياش اوزوندن بويوک باجيسي دئير: «چالاسر دئمه، اوراسي
حامام دامى دى. گورموسن اودون قالاييب، اوجاقلاردا قازان - قازان سو
قايئاديب، بيزلري يويوندورورلار؟! ائو حامامى ائشيح ده کي حاماملارين
کيچيبي دى. ائشيح حاماملاريندا دئو يئکه ليخده قازانلاردا سويو قايئاديب،
لوله لره اؤتورورلر. اونا گوره اوردا سو شيرلردن گلير. سن چالاسر دينده
ائو حاماميني گوزدن ساليسان. باخ گور محله ده نچه نفرين ائو حامامى
وار؟!»

باجيسينين دئمه يينه دئيل، حامامين نه اولدوغونو ياخچي بيلير. اونجا
اؤلرينده کي قارائليق حامام داميندا کي قارامتيل داياز حووضون آدى ائله
چالاسردى. حامام دئديين ياني شيرين بيرندن سويوق سو، او بيريسيندن
ايسى سو گله. ياني يويوناندان سونرا سرين کانادا ايچه سن، شيرين
آلمانى شاققيلدادا - شاققيلدادا يئيه سن... چالاسرده يويونماق ياني داغ

سویون آلتیندا پۇشلنمک... تاختا داراغینان کۆتک یئمک... کیلکە دوشموش ساچلاریوین دانلاغینی ائشیتمک.

«نە اولار بو میراثا قالمیش کیلکەلریوی گونده بیر دفة داریاسان...»

چیمچاوات ایدی. آناسی همن گون اونلاری یویوندورماسایدی، نە سول جورابینین ایچینه سوخاردی نە ده ساغ جورابینین. هر گونکی کیمی گرک چۆرک خاناینان ائوین آراسینداکی یولو قاریشقا کیمی آستا-آستا یئرییب، شیرینی بالیققلارینی تل - تله سیک هۆپوردوب، قاپیلارینا یئتیشنده آغزینی سیلیب ایچری کئچردی.

تمیز اولماسایدی، شیرینی بالیققلاری دا رویه باجینین مامپاسلاری کیمی چیرکەسو اولاردی. درد بوردایدی کی شیرینی بالیققلارین رنگی مامپاس کیمی آغ دئیل، قهوه اییدی. چیرکەسو اولسایدی مامپاسدان داها آرتیق چیمچشمەلی اولاردی.

قادین گۆزلرینی آچدی. پۇرتوشمەسی شد تله نیب. بدنی ایستی دن هَئیرتی چکیر. ملفه نی آياغی ایله قیراغ ایتەله دی یوخولو - یوخولو اطرافا گۆز گزدیردی. هاردا اولدوغونو سئچه بیلمەدی. عئینالی دان آسن یئل کپیریک لرینه آغیرلیق ائدیپ، بیئنه گۆزلری یومولدو.

«قاپیدان ایچری گیریب، حیطه گۆز دولان دیردی. پنجره لرین حصیرلرینی هله قالدیر مامیشدی لار. شیرینی بالیغینین کاکولو دادینی

تامسینارکن چۆرک بوخچاسینی باشیندان گۆتۈرۈپ، ھوۋوۋوۋون قیراغینداكى تاختین اوستونە قويدو. چۆرکلرین ایستیسى بئینىنى قیزدیرمیشدی. ایکنیدین سیرین ھاۋاسى ساچلارینا توخوندوقجا سیرینلەیب، ذهنى دورولوردو. نظرينە گلدی بوخچانین قیراغیندا قیرمیزی ایپکەلە تیکیلیمیش بیر جوت بالیق، جان آتیرلار بوخچادان قوپوب، ھوۋوۋوۋون سیرین سوینا آتیلسینلار.

ایشلری بۆلمۈشدولر. ھر گون چۆرک آماق، بیر دە ایکنیدی چاغی ھوۋوۋوۋ قیراغینداكى تاختى دۋشەمک اونا دوشمۈشدو. پالازلار تاختین قیراغیندا بیر- بیرى اوستە قالانمیش، اۋنو گۆزلەین کیمی یدیلر.

باشماقلارینی چیخاردیب، تاخت اوستە کئچدی. پالازلاری آچیب، تاختى دۋشەدى. رویە باجینین دۋشکچەسینی، بیر جوت قیرخیم یاسدیغینی تاختین یوخاری باشینا قويدو. قجمەداشلاری^۲ پنجرەنین ھەرەسیندن گۆتۈرۈپ، تاختین بیر بوجاغیندا تەک باشینا اویناماغا باشلادی.

رویە باجی ھینناھین ائلەيە- ائلەيە اۋتاقدان چیخیب، گلیب دۋشکچەسى اوستە اۋتۈرۈپ- اۋتۈرمەمیش، چۆرک بوخچاسینی آچیب، چۆرکلری بۈکۈب اۋست- اوستە قالایاندان سۈنرا بوخچانی بۈکدو. ھر گۈنكى کیمی بوخچانین بوجاغینداكى قیرمیزی بالیقلار آلت قاتدا قالیب، قیزین گۆزۈندەن ایتدیلر. قیز ایسە ھر گۈنە تاي گۆز- گۆز ائلەیب، رویە

^۲ - قجمەداش اویونو: بئش داش اویونو

باجىنىن گۆزۈندىن گىزلىن بوخچانى آچىپ، بوجاقلارنى ئالت-اوست
ئالەيىپ، بالىق تېكىلمىش طرفى اوستە چىخارتدى. قىزا ئالە گلىردى كى
رويه باجى اپىك بالىقلارنىن دوشمنچىلىغى وار.

قاپى چاليندى. قىز ايسە شيرنى بالىقلارى ازيلمەسەن دئە، قىچ لارنى
اوزالدىپ قىجمە داش اويناييردى. قاپى نىن چالينماسىنى سايمادى. اناسى
اوتاقدان باغىردى: «دور قاپىنى آچ!»

رويه باجىنىن دىپاي لارنى گئىپ، سورتلەيە-سورتلەيە گئىپ
قاپىنى آچدى. چۆركىچىنى قاپى دالىندا گۆردۈكە رىنگى بوزاردى. بوتون
گۈجۈيلە قاپىنى كىپلەيىپ، قاقىپ رويه باجىنىن ياسدىقلارنىن دالىسىنا
گىرىپ، گىزلندى. رويه باجى چىرقدىنىن اوجونداكى دويونو آچاركن
دئدى: «كىم سنى قورخوتدو بالام، گل سەنە بىر مامپاس وئرىم.»

يائسەلىيىن پۇرتوشمەسى يۈنخو/يىچىندە بئلە، قادىنى راحات بوراخمىر.
نوبە تىبى كىمى آزالىپ-چۈخالىر. بىننىن باشاباشى قورلانمىش كىمىدى.

اناسى اونو گىزلنىركن گۆرجىك، چادىراسىنى باشىنا سالىپ، قاپىيا
چىخدى. قىز ايسە ياسدىقلارنى بوجاغىندىن قاپىنى گودوردو. اناسى
قاپىنى كىپلەمكە باغىردى: «قودوغون بىرى قودوخ، سەنە وئردىيىمىز
چۆرك پوللارنىن باشىنا نە داش سالىيسان؟ چۆرچى دئىر بىر آيلىق
چۆرك پولو بورجوز وار.»

پورتوشمه دن جانی ترله ییب، قادینین آلنیا مینجیق- مینجیق تر
اورتوموشدو.

قیز آناسینین غصبلی سسینی ائشیتجک، تختدن یئره آتیلدی، بلکه
قاجیب آناسینین آلی چاتمایان بیر یئرده گیزلن سین. یئره آتیلاندا آیاغی
بورخولوب، حوووضون ایچینه دوشدو.

قادین گوزونو آچدی. ملفه یله آلننین، بدننین ترینی سیلیدی.
عثنالی دان آسن سرین یئل پنجره دن واناغا دولوردو. قادین گئرنه شیب
گولومسه دی. قیرمیزی بالیق لارین آراسیندا بیر جوت قهوه ای بالیق
حوووضون سویوندا اوزه یین قالمیشدی.

آگورادا یانديرين منی!

برگه‌لری میزین اوستونه قویوب، دئدیم: «بویورون، بو دا ۲۷ برگ وصیت‌نامه‌نین ترجمه‌سی. لاپ بئله معتبر دارالترجمه‌ده ترجمه ائلتدیرمیشم. آنجاق پورتاغال، مالت، بیر ده لوکزامبورگ دیلینه دیلمانج تاپانمادیم. دئدیله اینگیلیس دیلی بین‌الخالق دیل اولدوغو اوچون او اؤلکه‌لرین سفیرلیک‌لری ده ائله بو دیلی قبول ائدرلر. خواهیش ائدیرم بو سفر ویزا تقاضاسینی اوروپا بیرلیی‌نین بوتون اؤلکه‌لرینه یوللايین!»

کارمند خانیم باشینی قالدیریب، هویوخموش کیمی منه باخیب میزیداندی: «ایشیمیز چیخدی دا...». سونرا اومودو کسيلمیش آدمالار کیمی اوزومه زیللندی. من ده اوزدن گئتمه‌ییب، اونون گؤزونون ایچینه زیللندیم. اوره‌ییمده یالواردیم: «سنی او ایناندیغین، دا بو دفه داش دیغیرلاتما. یورقونلوخدان اؤلورم!»

گؤزلرینین لئیزی، باشینداکی یاشیل چرقدله هم‌رنگ ایدی. منه ائله گلدی کی گؤز لئیزی ده بو مؤسسە‌نین کارمند یونیفورمولارینی لاپ بئله تکمیللشدیریر. کئچن سفر گلنده قهوه‌ای چرقدینی قهوه‌ای لئزله هم‌رنگ ائله میشدی. البته کارمند بیر خانیمین چرقدیله گؤز لئزنین هم‌رنگ

اولوب اولماماسى منە ھىچ دخلى يوخدور. آنجاق پولچوك بند ائلمەمەش وىزا تقاضالارنى سفيرلىك لره يوللاسا، قىرمىزى چىرقىدى قىرمىزى لىئىزە ھىمرىگ ائلمەمەسى بىلە وئىچىمە گىلمىز. بدن اۋزونوندىر، نىجە سوسىلىندىرمەسى دە يالنىز اونون اۋزىنە دخلى وار. «سىز مىگر اۋلونوزو...»

«اۋلونوز» كىلمەسى آغزىندىن چىخىدىقدا يالنىش بىر سۆز دىمىش كىمى بىر آن سوسىدو. اونون سوسىدو غو آن سىردىخاننىن دولابىندا جانى بوزلامىش آنام ئىنە تىكىلدى گۆزومون قاباغىنا. آنام ساغ ايكىن، ھەر زامان ائودە اۋلۇدىن سۆز گىلىندە، كىفە بورونموش، اوتاغىن اورتاسىندا اوزادىلىمىش قونشوموز يادىما دوشىردى. آمما آنام عۆمرونو سىزە وئىرن گوندن برى اۋلو سۆزىلە باغلى، بوتون زھنى تىصوىرلىرىمىن ھامىسى دە يىشىلىپىدىر.

كارمىند خانىم بىر ئانىە قدر سوسىدوقدان سونرا دىدى: «باغىشلايىن سىز مە يە رىمىتلىخ آنازا يونان وىزاسى اىستەمىسىز؟»

مىنسە غوصەلى لىئىزە دىدىم: «بىلى، آگورا، يونان اۋلكەسىندە اولدوغونا گۆرە يونان وىزاسى اىستىرىخ. مىرحومە وصىت ائىلەيىب كى اونو آگورادا ياندىرىخ!»

«ياندىرىخ» سۆزونو ائىشچىك، دىسكىندى. بىللىيدى كى جەھد ائىلىر اۋزىنە غالىب اولوب، ياندىرماغا گۆرە بىر سوال سوروشماسىن. «ياخچى... بە ائىلە سىز نىيە اىستىسىز اوروپا بىرلىكى اۋلكەلىرىنىن

ھامیسیدان ویزا آلاسیز؟ بولارین بیر - بیرینه نه دخلی وار؟
آنلادیم کی منیم دئدییممی باشا دوشمە ییب. یاسلی اولدوغوما راغمن
غیرارادی بیر تبسوم دوداغیما قوندو.
«بونا دئیرلر دؤور ویرماخ. یئتر کی سیز بو اؤلکەلرین بیریندن ویزا آلاسیز.
اوندا آنامین وصیتینی یئرینه گتیرە بیللم.

«خانیم قاباقجا سیزه عرض ائلمەیشم کی اؤلویە ویزا وئرمزلر!»
«بولوسوز نه وار؟ باشیم دا گئتسە آنامین وصیتینی یئرینه گتیرمەلیم.
بیزیم عایلەدە وصیتین تقدّوسو وار. وصیت نامەدە یازیلیمیش هر نه وارسا،
ورثەلرە تکلیفدی، اجباردی. آتام اؤلمەمیش وصیت ائلمەیشدی اؤلوسونو
آش تۆکن قبرستانیندا قویلا سینلار. هر کیمدن سوروشدوق، بو آددا بیر
قبرستان تانیمادی. آنام دئدی اؤلسم دە بو قبرستانی تاپمالیام. اؤلوسو
بیر هفته سردخانادا قالدی. آخیردە آنامین تاریخچی دوستلاریندان بیرى
آش تۆکن قبرستانین آدرسینی تاپدی. دئمە بّە لاپ بئله قولاغیمیزین
دییندەیدی؛ أمما سونرالار قبرستانلیق یئریندە مدرسە تیکیلەمیشدی.
آنامین بیر آیاغی شەرداریدە بیر آیاغی دا...»

کارمند خانیم سؤزلریمدن یورولموش حالدا سؤزومو کسدى:
«رحمتلیخ آتازین وصیت ناغیلینی ساخلا یین آیری واختا، سیزین
ایشیزدن علاوہ منیم آیری ایشلریم دە وار! من سیزه عرض ائلیرم یونان
سفیرلیی سیزین رحمتلیخ اؤلوزون ویزاسینی ردّ ائلمەیب، أمما سیز منە
حسین کورد نغیلی دیسیز!»

هئچ ايسته ميرديم كارمند خانىمى حيرصلنديريم يا اونونلا لىج ائشىم،
ياسلى اولاندا نه اولار، ئىنه دوداغىمىن بوجاغىنا بير بالا جا تبسوم
ياراشديرماق منى اولدورمزدى كى! خوش خوشانلىقلا دئديم:

«يونان سفىرلى يىنين ردّ ائله مه سىنه باخمايىن، بو گونلر اورانىن سياسى -
اقتصادى دورمو خرابدى. دئيرلر اولو سهلدى، هئش دىرى يه ده ويزا
وئرمير.»

«بولمورم من سىزى نئجه دوشوندوروم كى سفىرلىكلرىن هئش بىرى
اولويه ويزا وئرمز. چونكى اولو قئيد حياتدا دئىيل، نفس چكمر، برگه لرى
امضالايلا بىلمز، بانك حسابىنى آلىب گىتره بىلمز، ويزا اوچون گئديب
تمام رخ عكس سالديرا بىلمز و... باشا دوشدوز؟!»
سؤزو باشا چاتاندا، چؤهره سى پورتموشدو. از قاليردى نفسى
دايانسىن.

دئديم: «سىزىن خبرىز يوخدى. ايندى اولولر ده وضعيتلىرىنى
ده يىشىيلر. نىشان بو نىشان كى نئچه گون قاباق گوردوم آدلىم آداملاردان
بىرىسى رحمتلىخ خانىمىسىنين كفته بورونموش عكسىنى ايكي حالتده،
فيسبوكدا پروفایل عكسى كىمى پايلاشمىشدى. بىرىنچى عكسده اولونون
گوزلى آچىق ايدى، ايكىنچىسىنده گوزلى يومولو. ايندى آنام يادىما
دوشنده دئيرم كاشكى او دا وصيت يازاندا اغىل ائله يىب، يونانىن بو
اقتصادى دورمونا، ويزا مشكلاتىنا فيكىر وئردى. يوخسا استاتوس
قويماق بير شئى دئىيل كى، آنام وصيت ائتسه يدى من ده اونون اولوم

وضعیتیندن یازیلی - شکیللی ائله استاتوسلار قویاردیم کی هر بیر ی
یئددی یوز لایک یئسین. آما منیم ائله اول بیرگوندن شانسیم یوخدی.
ناتاراز ایشلرین هامیسی گلیب منی تاپار. آنام منی دوغاندا، بیر آیاغی
پیلله نین آشاغیسیندا، او بیرى....»

«خانیم، بو سؤزلرین یئری بورا دئیل، ناتاراز ایشلریزی لطفاً آیری
یئرده تعریفله یین.»

چاره سیزلیکدن نجه دوغولدوغومون ماجراسینی یاریمچیلیق قویدوم.
ندنسه من دانیشدیقجا کارمند خانیمین پورتوشمه سی بترله شیردی. نه
بیلیم، بلکه ده تانسیونو یوخاری قالخمیشدی. آلاهدان اؤتور میز اوسته
بیر لیوان سو دا یوخ ایدی کی دئیم بویور بیر قورتوم ایچ، سورا من سنی
باشا سالیم.

هاردانسا بیردن - بیره عاغلیما گلدی کی بلکه کارمند خانیم منیم
سؤزومو جیدّی توتوب، آنامین دیریلیک عکس لرین قبول ائله مه دی! بلکه
دئدی اونون دا اؤللولوک عکسینی سالیب، گتیرین. چونکی سفیرلیک لر
ویزا اوچون جوهری قورومامیش عکس ایسته ییرلر. بو فیکیرلر عاغلیما
چاتدیقدا منی ده بتردن هؤوشنه باسدى. اؤز - اؤزومه دئدیم: «دیلین
شیشسین! آخی بو دا سؤز ایدی تاپیب دئدین؟! سنه نه کیم اؤلوسونون
عکسینی پروفالیندا پایلاشیر! سن اؤز قوئوروی قاشی دا...! گئت اؤز
هاییوا قال کی بو آنه شوش وصیت نامه سنین وار - یوخووا هول
قوشاجاخ! اگر ایندی دئسه کی گئت رحمتلیخ اؤلوزون لاپ بئله تازا بیر

عڪسینی گتیر، اوندا هانسی عكاسا يالواراجا خسان کی گنديب
سردخانانين دولایینی ائشییه چکيب، عكس سالسين؟! »

عاغلیما گلن فیکرلر سببندن ائله حالا قالمیشدیم کی، حتی آیناسیز دا
صیفتیمین سارالیب بوزاردیغینی حیس ائله ییردیم.

کارمند خانیم عصبی بیر حالدا دئدی: «پروفایل عکسیندن منه نه
خانیم؟! بولاری دیری آدامیزا اولمه میشدن توصیه ائده جه ایدیز کی وصیت
یازاندا ائله یازسین کی، بیر مؤسسهنین بوتون کارمندلرینی ایشدن قویوب،
اسیر- سرگردان ائله مه سین!»

یالاندان فایدا یوخ، ایندییه جن گورمه میشدیم عصبانیتله پورتوشمه بو
قدر بیریسینه یاراشسین. پورتوشمه آرتدیقجا کارمند خانیمین گوزللییی
بیر ایدی اگر، یوز اولوردو. یاشیل چرقله یاشیل لئز ده کی... دئمه!

«خانیم، لطفاً سیز بیر قورتوم سو ایچین، بیر آن نفس آلین، سورا من
سیزه عرض ائله ییم کی رد اولمونموش ویزانی نئجه دؤور ویرماخ اولار.»
«منه سو- زاد لازیم دئییل. سیز باشا دوشموسوز! بیر ده بونو

بولمه لی سیز کی بیزیم مؤسسه دؤور ویرماخ یئری دئییل!»

«رحمتلیخ آنام همیشه دئیردی، بیرینی دئه، بیرینی ائشیت. ایندی من
بیر سؤز دئییرم، سیز ده لطفاً بیر سؤز ائشیدین دا... خرج- مخاریجی نن
ده ایشیز اولماسین. بو اولکه لرین بیر یی ویزا وئرسه، والاله خجالتیزدن
چیخارام. سیز فقط تقاضالاری سفیرلیکلره گؤندرین. هر هانسی ویزا
وئرسه، آنامی او اولکه دن آتن شهرینه چاندیریپ، وصیتینه عمل ائله ریخ.»

«ئالە آتن شەھرىنە چاتدىرارام دئىرسىزكى، دىيەسن اۋلونو تېرىزدن مرنەدە آپارىسىز!»

«سن آلالە مرنەدە اۋلوسونو يادىما سالما. اونسوز دا بىر ھەفتەدى اۋلو سەردخانادا قالىپ.»

«بولوسوز مەن سىزىن يىرىزە اولسام نە ايش گۆرەرم؟»
ساكىتچە اونون پۇرتوشموش گۈزل سىماسىنا دالمىشام. گۆرەسن مەنىم يىرىمە اولسا نە ايش گۆرر؟

«مەن سىزىن يىرىزە اولسام، آپارىپ اۋلونو وادى رحمتدە تورپاغا تاپشىرارام. يونان وىزاسىنا خەشلەدىيىز پوللارى دا احتىياجى اولان بىر يىرە باغىشلارام. نە اۋزومو زەمتە ساللام نە دە باغث اوللام بو مۇسسەنەن كارمەندلىرى امكانسىز ايشلەرنى واختلارنىى تلف ائەلەسىنلر. بىر دە كى، مەيە سىزىن اۋلوز مەسلەمان دئىل وصىت ائەلىب اونو ياندىرسىنلار؟»

كارمەند خانىمەن بوغازىندا قالمىش سۇز سونوندا آغزىندان چىخىمىشىدى. سۇزلىرى قورتولاندىن سونرا، تواتتە اۋزونو راحاتلايان آدم كىمى آسودە بىر نەفس چەكەدى. مەلۇم ايدى اچىنەندە كى سۇزلەردن اۋزونو راحاتلامىشىدى.

«بورا باخىن گۇرۇم، ھاردا يازىپ مەسلەمان اولوب- اولماماغىن وىزا آلمانغا دىخلى وار؟ آما ايندى كى سىز ھەر ايشى بوراخىپ، بو مەسئەلەنەن اوستونە آل قويوبسوز، دئەلىم كى، آنام دا دونىيا گلەندە بوتون كۆرپەلەر كىمى بۇيوك دەدەسى ساغ قولاغىنا اذان، سول قولاغىنا ايقامە

«وخوموشدى.»

«آخى بىزلردە ياندىرماق دەب دئىيل كى! اۋلونون دە اۋزونە گۈرە تەدڧن يول- يۇندى مى وار يا يوخ؟»

«دەب اولالا- اولموىا من حلال سودا مىش بىر ورثە كىمى وصىتى يۇرىنە كىتىرمەلىم. سىزە دىدىم كى، بىزىم عايلەدە وصىت، گۇيدىن نازىل اولونموش آيە كىمى ارزىلىدى.»

«دىرىم يانى ادام اۋلدىن سورا بىلىمىر كى اونان سورا نە اولورا! اىستر وادى رحمت، اىستر آگورا؛ ايكىسى دە آلاھىن يۇرىدى دااا. ادام اۋلدىن سورا هاردان بولە جاخ اونو ياندىرىلار يوخسا قويلايىلار؟ ھلە ھر زاد بىر يانا، ياندىرىلمىش اۋلو قىرىن اۋل گىجەسىندە نىجە احوالات گىچىرە جاخ؟ بىشلىەيىن ھااا... رۇون كىست سوالىنا نىجە جواب وئەرە جاخ؟»

حىرىص باغىرساغىمى كىسىر. بىرى يوخدى بو فضول خانىما دىسىن سىن كارمىندىن يوخسا اۋكىر مىكىر...؟ بىر ساعاتدى وىزا آلماغىن قاباغىنا داش دىغىرلادىر. اىندى او لىنلى گۇزونو مى تىكىپ، مى «رۇون كىست» سوروشور. آز قالىرام دىمىم سىن اۋز ايشىوە يۇتىش! مايا قوى وىزا تىقالارنى سۇزسوز- سۇختىسىز گۇندىر. «رۇون كىست» مى جوابىنى مىمىم انا مى وئەرە جىك، سىن كى يوخ! آما اىستەمىرم خانىمىم اورەيىنە توخونام. آخى بو كارمىندىلرنى بىر آز يكەدە اۋلە سىن داش دىغىرلاتماق سىلدى دووار تىكىرلىر. بونولا بىلە خانىمى بىر ساشماغىم گىلىر. دىمىرم:

«اگر اوّلو گئدیب بانک حسابی نین پریتینی آلا بیلمه سه، امضا وورماغا قادیر اولماسا، لابید سوالا دا جواب وئره بیلمز دااا.»

دئییه سن منیم جواایمدان اونا فلسفی بیر یأس اوز وئریب. بیر آز فیکره جومانندان سونرا دئییر: «دوز دیسیز هااا... بوراسینا هئچ فیکیر وئرمه میشدیم!»

«ذهنیزی یورمایین. توڑپاق آلتداکیلارین هئش بیرینین دوداغی ذاتاً ترپنمز کی سواللارا جواب وئرسین. اگر روح آدیندا بیر شئی وارسا، یقین کی جیسم عوضینه او جواب وئره جاخ.»

ألینی اُنگینه دیرسکله ییب، دیک- دیک اوزمه باخیر. ائله بیل اوزومده آی بیتیب! یادیما گلن سحر آل- اوزومو یوموشام. یولدا گلنده سئره لرین لوظفونه مشمول اولسام اگر، اونو بیلیمیر! اونون بئله دیقتلی باخماغی منیم اوزومو ده شوبهه لندیریر. آلمی اوزومه چکیرم. بئله ده جسارتله باخماق اولار آخی! بلکه سحر دن بویانا خبریم اولمادان آغیز- گؤزوم آییلیب؟

خئلیک کئچندن سونرا دئییر: «مه یه سیز قبرین اوّل گئجه سین گؤروبسوز کی بئله یقین دانیشیسیز؟»

سوروشورام: «سیزجه من قبیردن خورتلایان آداما بنزیرم؟»
بیر آن منی ده فلسفی بیر یأس بورویور. دوغوردان دا قبرین اوّل گئجه سی نئجه بیر گئجه دی؟ انا م نئجه بو گئجه نی کئچیره جک؟ یانی بیر هفته دی سردخانانین دولابیندا قبرین اوّل گئجه سینی گؤزله ییر؟!

اینډییه جن کیمسه گلیب اوندان سوال - جواب ائله مه ییب؟ گرکدی کی
یالینز تورپاق آلتیندا سوال - جواب اولسون؟
کارمند خانیم سوروشور: «اؤلوفیل سوفدی؟»
«یوخ! آنامدی!» دئییرم.

نه قدر ادبلی یامان - یوز باشایرام، اوره ییمده آنامین دیری قالمیش
اثل - طایفاسینا سوخوشدورورام. ویزا دالیسیجا قاجماقدان یورولموشام.
بونا باخمایارق کی آنامین تعصبونو کارمند خانیم وئره سی دئیلیم، آمما
اوره ییمده دئییرم: «یئر قیتلیغی یدی آرواد؟ آخی آگورادا یاندرماق دا
اولدو وصیت؟! واللله ساعات قاباغیندا یاندرماق یوز دغه ویزا دالیسیجا
قاجماقدان راحتدی.»

کارمند خانیم عصبی بیر صیغته آنامین ویزاسی اوچون بیر نئجه یئره
زنگ ائله ییب، یول - یؤندم آختاریر. من ایسه اوزومو اونون آتماجا
سؤزلرینین آغیرلیغی آلتدا ازیلمیش کیمی حیسن ائدیرم. اونون سؤزلرینین
آلتیندا ازیلمه ییب، اوسته لیک ایشلری ده قاریشدرماییم دئییه نئجه جواب
وئره جه ییمه فیکیرله شیرم. هر باخمیدان باخدیقدا روزومو کور ملک آلینده
گؤرورم. او دا گؤزلرینه یاشیل لئنز تاخمیش بیر کور ملک!

او آن قاپی آچیلیر، باشی داز، آلینده عصا، دیم - دیک یئریین بیر کیشی
ایچری گیریر. ائله یئرییر، دئییه سن آلینده کی عصانین تاینی دا قاباقجا
اؤدموش. منه ائله گلیر کی بدنینی بیر آز بوش بوراخسا عصا ائگیندن
اٹشییه چیخار. کارمند خانیم اونو گؤرجک عصبانیتی پرررر... اوچوب

گئدیر. پۇرتوشمەسى سۇنور. منیم سۇزومو آغزیمدا قویوب، گولومسەیرکن آیاغا قالخیب ایش میزینین دالیسیندان ائشییه چیخیب، کیشی له خوش - بئش ائدیب، میزینین قیراغینا بیر صندل چکیر.

«بویورن آیلەشین جناب پروفسور!»

اورەیمەدە دئییرم: «پروفسوردی اؤزونە. صندل چکەییوہ دئییل، خانیماخانیم!.. من اوندان قاباق گلیمیشم. اول منیم ایشیمی یولا سالمالیشان.»

کارمند خانیم یئرینە طرف گئری دۇنوب، ایلشندە هیجانلا پیچیلدایر: «فلسفە اوستادیدی. پروازی اوستاددی. اصلی - کۆکو تبریزلیدی، آلمانان گلر.»

فلسفە اوستادینین اوزونە باخارکن، تاخما بیر تبسوم قوندورورام دوداغیمین بوجاغینا. آنامین یاسلیسی یام. اوندان آرتیق دوداغیمی قاچیردا بیلەرم. اوستاد ایسە منیم قوندارما تبسومومە ادب اوزوندن باشینی تریپەدیر.

کارمند خانیم پرفسورو گۆروب، اورەکلەنیر. بیر پروفسورا، بیر دە منە باخیب، دئییر: «اولماز وصیتدن واز کئچەسیز؟»

منسە قاشلاریمی ییغیب دئییرم: «یوخ، اولماز! اولسایدی عاغلیم قاچمیشدی دارالترجمەلری دولانیم؟ خانیم، ۲۷ دیلە ویزا تقاضاسی یازدیرینجا دەدم یانیب.»

او ایسە عاجیز قالمیش آداملار کیمی دئییر: «اولماسا عالیم یا بیلجی

بیر آدامنان مشورت - مصلحت ائله یین، فرض ائله یین وصیت نذیر کیمی
بیر شئیدی. گؤروسن آدام هردن ائله نذیر دییر کی، یئرینه قویا بولمور.
عالیم لرین یول - یۇندملری ده ائله بئلنچی واختلار کارا گلر دااا.»

اونون سۇزنه حئیران قالیب، مات - مات اوزونه باخیرام. او ایسه
دئدی سۇزو یئنه تکرار ائله ییر:
«آخی بو دا اولدو وصیت؟»

سۇزلریندن توهین اییسی دویورام. عصب لریمه توخونور. کاش میز
اوسته بیر لیوان سو اولایدی اجازه آلمازدان اونو گؤتوروب بیرنفسه
ایچریم.

پروفسور قولقلارین شوشله ییب، بیزیم تارتیشمامیزا قولاق آسیر.
کارمند خانیم منیم صیفتیمدن عصبی حالیمی دویوب، دارالترجمه دن
آلدیغیم ۲۷ وراق ویزا تقاضاسی آلینده، یومشاق لحن له سوروشور:
«دوغوردان هله دئه گؤراخ آگورا هارادی؟ نمه دی؟ قبریستاندی؟»

آغزیمی آچمامیش پروفسور منیم یئریمه جواب وئیر: «قیزیم! آگورا
فلسفه نین دوغولدوغو یئردی!»

کارمند خانیم جانا گلیمیش بیر حالدا دئییر: «بئله ده اؤلوم فلسفه سی
اولار آخی؟!»

بتر یورقونام. اؤلن آدام اگر آنام اولماسایدی، آلاه بیلیر ایندی
آغزیمدان نه لر چیخمیشدی! آما دار - دنیادا یالیز بیر آنام وار ایدی. او
اؤلندن بری قاقاچاچدایام. ویزا دالیسیجا قاقماق باشیمی ائله قاتیب کی،

بیر قیز ورثه سی کیمی هله اؤلوسونه دویونجا آغلایا بیلمه میشم. گۆزلیرم دولوخوب. بو یاشیما چاتماغا دئیل، آنامین نه دیریلیک فلسفه سیندن باشیم چیخدی، نه ده اؤلوم فلسفه سیندن. یالئیز بونو بیلیرم کی، وفالی بیر قیز ائولادی تک اونون وصیتینی یئرینه گتیرمک منیم بورجومدو.

«سیز غیرمومکون بیر ایشین دالیسیجانیسیر. یوز ایل قالسا دا، اؤلویه ویزا وئرمزلر. واللاه، بیللاه، من چوخلارینی تانیرام کی عزیزلری اؤلندن سورا وصیتی امکانسیر اولدوغونا گؤره ورثه لرین اؤزو اؤلونون تکلیفینی معلوم ائله ییبلر.»

پروفسورون باخیشیندان بللی دیر کی وصیتین نه اولدوغونو بیلمه یه جان آتیر. سونوندا اؤزونو ساخلایا بیلمه ییب، کارمند خانیمدان سوروشور: «قیزیم! بیردن- بیره هاردان آگورا عاغلیوا چاتدی؟!»

او ایسه منه باخیب، سوروشور: «پروفسورا دییه بیللم؟» اذن آلدیغینا گؤره، بللی دئمک یئرینه باشیمی ترپه دیرم. یوخسا اذن وئرمزیم آنام باره سینده تانیما دیغیم آداما بیر کلمه سؤز دئسین.

کارمند خانیم منیم ویزا تقاضالاریمی، آنامین وصیتینی، اؤلوسونون بیر هفته سردخانادا قالماغینی ناغیل کیمی پروفسورا سؤیله ییر.

پروفسور ماجرانی ائشیدنن سونرا آنامین وصیت نامه سینی اوخوماغا ماراق گؤستیریر. منسه اَلیم هر یئردن اوزولموش آداملار کیمی وصیت نامه نین کپی سینی کیفیمدن چیخاریب، اونا وئیریم.

پروفسور باشینی وصیت نامه دن قالدیراندا گۆزلی پاریلدا ییر. مندن

سوروشور: «قیزیم! سن بیلیرسن آگورانین معناسی ندی؟»

«من بیلهسی آگورا آتن شهرینده بیر مئیداندی.»

«هئج بولوسن بو تبریزین اؤزونده نئجه آگورا وار؟»

گؤزلریم چیخیر تپه مه. کارمند خانیم تعجوبلنمکده مندن قالجی دئیل.

«ساعات مئیدانی، شاهگؤل مئیدانی، چوپور مئیدانی، کریمخان مئیدانی،

آبرسان مئیدانی، فهمیده مئیدانی و... بسدی یا گئنه ساییم؟»

حئیرتله پروفوسور باخیرام. قالمیشام نه دئیم!

«قیزیم! آگورا یانی شهرین مرکزینده جاماعاتین ییغینجاق مئیدانی.

بیرینجی دفه یونانلی لار بو آدی آتن شهرینین اؤزل مئیدانینین اوستونه

قویوبلار. آتن ده کی آگورا هم بحث- دانیشیق یئریدی، هم ده شهرین

اؤنملی قرارلاری، قانونلاری بو مئیداندا کئچیریلردی. بونو بیلمه لیسن

کی ساعات مئیدانی تبریزین لاپ بئله اؤنملی آگوراسی ساییلیر.»

پروفوسور دانیشدیقجا منیم ایچیم راحتلاشیر. دونیانین آغیر یوکو آستا-

آستا چینیمدن یئر قویولور. دئییه سن پروفوسور منیم قورتولوش

مله ییم دیر.

«اگر وصیت نامه نی دقت نن اوخوساز، باشا دوشرسیز کی رحمتلی

مرحومه نشانه باز بیر آدام ایدی. وئردییی نشانلارا گؤره اونون منظورو

آگورادان ساعات مئیدانی دی.»

«حتما وصیت نامه نی یازدیراندا یئنه ده آنامین انایینلیغی توتوموشدو...»

آنامین عادت ایدی ساده بیر سؤزو عجیبه- غریبه نشانلر ایله

پېرتلاشدىرىپ، دئىسېن. پروفىسور آرتىرېر: «نظريوه نىيە بو وصيت نامەدە يازىپ، منى ياندىراندىن سونرا، تورپاغا تاپشېرمايىن، بىر اووج كولومدىن بىر شوشە يە تۆكۈپ، بېشىنچى كىلاسېن درس لىكلرېلە بېرگە بىر وىترىن ايچىندە ساخلايىن؟»

گىجلىمىش. پروفىسور سۈالى تاپماجا كىمى گلېر مەنە. آمما ياخچى بىلېرم كى آنام بېشىنچى كىلاسى آنا دىلېندە درس اوخوموشدور. اونا گۆرە دە بېش عددىنى و بو عددلە باغلى ھر نە وار ايدى، اۆزلىكلە بېشىنچى كىلاسېن كىتابلارېنا عىجىيە بىر علاقەسى وار ايدى. كۆھنەلىكدن ساپسارى اولموش كىتابلار آنامېن اۆزل اشىلارېندىن سايىلېردى. «مە يە شەھردارى اجازە وئىرر ساعات مېدانېندا بىر وراق كاغىذ ياندىراسان؛ هاندا قالسېن آنامېن اۆلۈسونو...؟!»

پروفىسور سۈيۈق قانلىقلا مەنە باخېب، دئىر: «وصيت نامەنى گۆرستىن بلكە سېموولىك اولاراق قبول ائلەدىلر. مەنە گۆرە مرحومەنېن يېرىنە بىر سېموول نظردە تۈتۈن. سونرا اونون آدىنى سېموولون اوستوندى يازىپ، ھاي- كويسوز ساكيت بىر واخىدا اوردا ياندىرىن. بئەسى وصيتى يېرىنە گىتېررىسىز. فېكر ائلەمېرم بو ايش اۆلمۈش بىر آداما وىزا آلماقدان چىتىن اولسون!»

دئىر: «يانى ايندى دولودان قورتولوب دامجى يا راست گلېمىش؟» پروفىسور دئىر: «معلوم اولور بو مرحومە عىجىب ھوشولو- باشلى بىر اينسان ايمىش! بونا دئىرلر فىلسفى اۆلۈم. كاشكى بو مرحومەنى

اۆلمەمىشدىن ياخىندىن تانيپاردىم.»

آنامىن وصيت نامەسىنى آلىپ، قاپىدىن چىخا- چىخدا اۆز- اۆزومە
دئىيرم: «بويور! آگوردان ياخاوى قورتاردىغىوا گۆره بو ساعاتدان
شەردارى مصيبت نامەسى باشلاندى! گل ايندى اورداكىلارا دوشوندور
كى، ساعات مئيدانى ائله همان آگورادى!»

ياى/ ۱۳۹۵

چهارِ غربی

بویون سحر دِن ایندییه جن چهارِ غربی لاپ نال چه یرلرین یاسلی
آخشامینا اوخشاییر. گوزوم چیخدی قاپی گوزوندن بویلا نیب باخماقدان.
آما بو گوز ده اولماسایدی اوزومو لاپ کور کیمی حیس ائدردیم. بو
گوز، باشیمی قاتیر. تکلییمی یادیمدان چیخاردیر. هردن اوز- اوزومه
دئیرم آخی سنه نه چهارِ غربی ده نه کنچیر؟ سونرا دئیرم: «نجه کی منه
نه؟ قونشو قونشونون کیملی ییندن، نه چی اولدوغوندان خبری اولماز به؟
مال- دؤولتینه، وار- یوخونا باش اوزالتمیرام کی، کیم اولدوغونو
بیلمه لیم. هاردان گلیب، اصل- نسبیلدی یوخسا گۆبه لک کیمی ائله
آپارتوماندا گۆیه ریب؟

رحمت لیک آنام دا منیم کیمی قونشوباز ایدی. یای- یاز، قیش- پاییز
وئجینه دئییلدی. ایکیندی چاغی ساماواری شاق- شاق شاققیلداردی.
قونشولار قیریخ قوشون کیمی بیربه بیر گلیب اذان آلا- اکبر دئییلنه جن
واختلارینی بیژده سوواردیلار. بیر گون قاپی- قونشودان خبر
اولماسایدی، آنام دئیردی: «ئنه بویون نال چه یرلرین یاسلی آخشامیدی!»

سونرا ساماوار باشيندا قارالميش چايي آرمودي ايستيكانلارا سوزوب،
 مژمئي نى ايتله يردى اوتاغين اورتاسينا، قونشولارين جۇورونو بيز
 چكرديك. گۇيلوموز اولماسايدى بئله، «ايچميرم» دئيه بيلمزديك.
 نالچه يرلر نه جور و نئجه بير يئر اولدوغونو بئله سوروشمازدىق. انقلاب
 گونلرى او كوچه نى اودلاييب، قادينلارنى اوردان قوواندان سونرا باشا
 دوشدوم كى تبريزين نجيب خاناسى ايميش. هر دۇنه آنامين سۇزو يادىما
 دوشنده اؤز- اؤزومه دئييرم: «رحمت ليين قيزى، سۇزوم يوخ كى مال-
 دؤولت عوضينه اوشاخلار يوا بير خزينه سۇز ميراث قويوب گئتدين، آما
 يئر قورتولموشدو ائويميزين سس سيز ايكىندى چاغلارنى نجيب خانانين
 ياسلى گونونون آخشامينا اوخشاداسان!...»

اؤز آراميزدى، بو قديم آداملار دا چوخ انايين ايميش لر. ياشايشين هر
 اوزونو مثل لر، مثل لر، كينايه لر ايچينه بوكوب يارپاق دولماسى كيمى
 اطراف آداملار تيكه توتارميشلار. آما دوغرودان دا بويون چهار غربى
 لاپ ائله نالچه يرلرين ياسلى آخشامينا تايدى.

سحر يوخودان دوراندان ايندييه جن اون دفة دن چوخ قاپنين گۇزوندن
 باخميشام. نه ايزى وار، نه توزو. سس- صداسى خيپ ياتيپ. بوراجان نه
 سو سسى قولاغىما ده ييب، نه موسيقى سسى، نه ده تووالتينين هاواكش
 تيريلتيسى. كئچن گئجه هئچ تووالتة ده گئتمه ييب. عادتى دير گئجه
 ياريلارى بيردۇنه تووالتة گئديپ، منيم قوش يوخومو باشيمدان
 اوچورتسون. قانيمدا دئييل هر ايشه باش اوزالديم، يوخسا ايسته سم

قولاغیمی دیوارا دایاییب، سحرلر اوزونه نئجه اوووج سو چیرپماسینی، دیش فیرچاسینین سسینی بئله ائشیده بیللم.

گنجه یاریلاری تووالته گئندنه هاواکئشی ایشلتمیر کی تیریلتییسی آپارتومانا دولماسین، آما خبری یوخدور قارین- باغیرساغینین تیریلتییسی یاتاق اوتاغیمین دیوارینی تیره دیر. هانی او قدیم حیطلر... تووال حیطین لاپ دیینده اولاردی. تووالته آدمی قارقا - قَجیر کیمی داغیتسایدیلار دا، ائو ایچینده کیلرین خبری اولمازدی. ایندی بیول بو دار- دوده نک آپارتومانلاردا نه گل وار، نه گئت. نه سلام وار، نه علیک. آما قونشو قونشونون جوجه باسدیرماسینین سسینی بئله ائشیدیر.

دئیرم ائوین تیکلمه سین، نه خبریندی ایکی گوندن بیر، ایکی کول ساریمساقلا بیر قوجاق ایسپاناخ آیرسان! نه بیلیم، بلکه ده ات- تویوغو تحریم ائله یین وئجی یین، مئجی ینلردندی.^۳ اولار هااا. آپارتومان نیشینلیک آدامین باشینا هر اویون گتیرر. هله آپارتومان نیشینلیک بیر یانا، کهلیک باشینی قارا سوخان کیمی، آدام باشینی رنگ به رنگ کیتابلارین ایچینه سوخوب، دؤوره دن خبری اولماسا، ائله بئله اولار. دئیرم آخی یازیق بئچارا، گوزوو آچ دونیا یا باخ، نئینسن بو قدر کیتابی؟ یقین او کیتابلار بئیینی خارابلا دیغنا گوره ات- تویوق عوضینه ایسپاناخ- لوبیا ایل

^۳ - روایتین پرسوناژی کاراکتریندن آسیلی اولاراق کلمه نین دوغروسونو سؤیله به بیلیمیر. وئجی یین مئجی یین دئدیینده منظورو همان Vegetarian سؤزدور. بو سؤزه فارسجا گیاخواری دئیلیر.

قارنینی دویورور.

خالقین ائوینه قوجاق- قوجاق ائو اشیاسی، دؤشه‌نک، قوطو- قوطو
قاب- قاجاق داشیاندان، چهارِ غربی‌یه ده مئیه قوطولاریندا کیتاب
داشیدیلار. اون قوطوسونو اؤزوم قاپینین گؤزوندن سایدیم. هله ائوینه
داشیدیق‌لاری بس دئیل دؤرد قوطوسونو دا دام یولونا قویوب. من
خالقین ایشینه بورنومو سوخان دئیلم ها، اما ایکی گون قاباق چهارِ
غربی ائودن ائیشیه چیخجاق، دام یولونا ایشیم دوشدو. گؤز اوجو
قوطولارین ایچینده کی کیتابلارا باخدیم. یالاندان فایدا یوخ، حتی بیر
ایکیسینی ده واراقلادیم. اما منیم کاریما گلن بیر کیتاب یوخ ایدی.

بیر آیدی ماهانا آختاریرام اونو دانیشیغا توتوب، جیکک- بؤرکوندن
باش آچیم. اما قویروق آله وئرمیر کی وئرمیر. دئیرم آخی اونون
قونشولوق ده‌بندن باشی چیخمیر، منیم ادبیمه نه گلیب؟! گون اولوب
بیر- ایکی ساعات پنجره‌دن کوچه‌نی گودموشم هئچ اولماسا قاپی آغزیندا
اونولا بیر ایکی کلمه دانیشیب، قونشولوق بورجومو یئرینه گتیریم.
بونولا بئله اؤزومو سیندیراسی دئیلم. اونا گؤره نئچه یول ماهانایلا
قاپینی آچیب، باشماق یئرینی قوردالامیشام، بلکه تانیش اولماغیمیزا بیر
امکان یارانیدی. او ایسه همیشه آئنده موبایل پیلله‌لردن یوخاری قالخیب،
باشی نان سلام وئریب، موبایل ایله دانیشایرکن ائوینه کئچیب. هردن
بیرسیله دوغرودان دانیشماغینا دا شوبه‌له‌نیرم. دئیرم بس من باشماق
یئرینده قوردالانان کیمی او دا منیمله دانیشماق اوچون موبایل ایله

دانشماغی ماہانا ائدیر.

نامردین قیزی آدام دئیل کی، ساعاتی ائلہ بیل. هر ایشی واختی
واختیندادی. سحر یئددی ده یوخودان خورتداییر. سگگیزده ائویندن
موسیقی سسی قالخیر. آدیم کیمی آمینم ائلہ چای- چؤرهیینی ده
موسیقیله یئیپ، ایچیر. بیلیمیرم او سڭاه سیزیلتسیلا نئجه ایشتاهاسی
کور اولمور. موسیقی کی چالديرمادی، آدامی اختیارسیز یئریندن
قالدیریب گؤبک آتدیرمادی، موسیقی دئیل کی، زیریلتیدی، سیزیلتیدی.
قادام بئلہ موسیقیه!

ساعات دوققوزدا سس بیردن- بیرہ خیپ یاتیر. دوققوزدان او یانا منی
هؤوشنه باسیر. قانیمدا فضوللوق یوخدو ها، آنجاق بیر قونشو حؤکونده
او ائوده نه لر کئچدییینی، اونون یاخچی- یامانی نی بیلمه لی یم یا یوخ؟
گون اورتایاجان قاپی یا آیاق دؤیوب، قولاقلاریمی شوشله بیرم بلکه چهار
غربی دن بیر سس گل سین. او قدر قاپینین گؤزنندن باخیرام کی گؤزوم
سولانیر. منه دئین یوخدو ایندی کی اونون ساعاتلاری سنین ازیریندی،
داها نییه یومورتان ترسه دوشور؟ نئیلہ ییم، اونسوز نه ایشیم اولاییلر؟...
بیر گون بازارلیق ائدیپ، هفته باشیناجان کئچینیرم. بیر گون پیشیریم، اوچ
گون یئییرم. بوش واختیم اولماسا منیم نه وئجیمه دی خالقین
یاشایشیندان گؤز گؤتورمه ییم.

گون اورتادان بیر ساعات کئچمیش چهار غربی دن قاب- قاجاق سسی،
یئمک اییسی قالخار. من ایسه بورنوم ایی چکه- چکه اؤز یانیمدا اونون

نہ پیشیر دیپینی تخمین وورورام. گون اورتادان اوچ ساعات او یانا یئنه
تووالتین هاواکشینین سسی قالخار...

دوغرودان نییه بویون چهار غربی نین سسی چیخمیر؟ گۆره سن باشینا
بیر اویون گلیب؟ بلکه ییخیلیب باشی بیر یئرہ ده ییب هوشو باشیندان
چیخب؟ آما ییخیلسا تاپیلتیسینین سسینی ائشیده رم داا. بلکه یاتدیق
یئرده اؤلوب؟ اؤلوب ائله سه کیمه خبر وئرمه لی یم؟ کیمی وار کی؟
دشیناندان بویانا میلچک ده قاپیسیندا اوچماییب. هئچ آدینی دا بیلیمیرم
هاندا قالسین قوهوم - طایفاسیندان خبریم اولسون!... دئییرم دوروم گئدیم
قاپیسینی دئیوم. یاخچی، قاپینی اوزومه آچسا نه دئییم؟ دئییم آدینی
بیلمه دییم قونشو! سس - صدان یوخدو، گلدیم گؤرم اؤلوبسن یا
قالسان؟ دئمز منیم اؤلوب قالدیغیمدان سنه نه، فضول خانیم؟

بلکه من کار اولموشام چهار غربی نین سسینی ائشیتیمیرم؟! قیناما، اولار

هااااا...

سيزيف افسانه سى

تيققيلى سسى ائشيدىرسن. بولورسن قونشونون قاپسى
ايشگىللىدى. گۆزلىوى آچىرسان. بولورسن ساعات آلتى يارىم دى.
قونشونون كىشى سىنىن آياق سىنى قولاق ياتىر دىرسان. بىر، ايكى،
اوچ، دۇرد... بولورسن آياغىنى بئشىنجى پىللە يە قوياندا، سس داھا
قولاغىوا چاتما ياجاق. آر خان اوستە گرنە شىرسن. قوللار يىن ساچلار يوا
توخونور. وجودوندان خوشا گلیم بىر خىشلىتى سسى قالخىر. تىبل -
تىبل ساغا دۇنورسن. ساچىن بالىنجا سورتوشور. يئنه ده بىر خوشا
گلیم موسىقى ايله خوشا گلیم حىس... بو حىس عشقىن ده يىرىنى سىنه
خاطىرلا دىر. اورە يىن سىخىلير. هر گونكو كىمى اورە يىوين سىخىلدىغىنا
قارشى گليرسن. شىلتاق اوشاقلار كىمى جوت قىچلى يورقانى
ياتاقدان يئره ايتەلە يىرسن. يوشاق بىر تىپىلىتى سسى. بولورسن تىك -
تىنھا ياتماغىوا اعتراض سسى دىر بو تىپىلىتى سسى.

«ھامىدان اول اوزووو سئومە لىسن!»

دەنيوين سىنىنى آيدىن آشكار ائشيدىرسن. دىھنىندە اعتراض ايله

توختاخلیق قارشی قارشیا دایانیر. یئریندن قالخیرسان. آياغا دوراندا دیزلریندن شیققیلتی سسی گلیر. آرتروز سسی... خوشا گلیم دئییل، آما ایندیکی وارلیغوبین بیر پارچاسیدیر؛ ناساز چالینان بیر نوت دور بو شیققیلتی سسی. ناساز چالینان نوت لار همیشه یوروجو و داریخمالی اولور. یئنه هر گون تکرار ائله دییین سؤزو اوزووه تکرار ائدیرسن: «موزیسین اولسایدیم بدنیم ایله اشیالارین توخونوشوندان بیر سمفونی یاراداردیم.»

دمپایی لاریوی گئیرسن. آياقلارین ایله دمپایی لارین بیر- بیرینه سورتوشور. آما بو سورتوشمه نین سسینی ائشیتمیرسن، یالنیز حیس ائدیرسن. یاتاغیوی مرتب ائله یینده یورقان یومشاق یئل سسی ایله یاتاغین اوستونه دوشور. بالینجیوی تاپدالاییرسان. آلترین ایله بالینجیوبین توخونوشوندان، ده ریزی ایسلانمیش ناغارا سسی قالخیر.

هر گونکو کیمی تووالته گئدیرسن. سیار فرنگی تووالته اوسته اوتوروب، لذت ایله بدنیدن آخان شیریلیتی سسینه قولاق یاتیردیرسان. آمونیاکی اولماغینا دئییل، ذهنینده بیر چشمه نین گؤزه سیندن سو آخیر. تووالته ده بو شیریلیتی سسینی کشف ائدن گون او قدر هیجانلانمیشدین کی، بو سوسوزلوق زاماندا نئچه دقیقه سویو آچیق قویموشدون تا بوش- بوشونا تووالتین کاساسینا آخسین.

اوووج- اوووج سویو اوزووه چیرپیرسان. اینسان جانینی دیرچلدن

موسیقی سسی... اوزووو حوله ایلہ سیلمک یئرینہ بوراخیرسان
دەریوین اوستونده کی نم آستا- آستا قوروسون. قولاغین قادیر دئییل
سو قطره لرینین دەریوہ نفوذ ائتمه سینین سسینی ائشیتسین. بونونلا بئله،
ذهنینده سوسوز بیر زەمی سویو اؤز ایچینه چکیر.

آینا قاباغیندا دایانیرسان. او ایسه لال دیلی ایلہ سنین گۆزلرینلہ
دانیشیر. گۆزلریوین آلتینداکی قیریشیقلارا کرم یاخیرسان. سونرا
بارماغینلا کرم اوستونہ چالیب اونو قیریشیقلارا یئدیردیرسن. تیپ تیپ
تیپ... باغلی بیر صاندیغی دؤیمک کیمی یومشاق بیر سس قالخیر.
کرم، قیریشیقلاری ایتیردیکجه، گۆزون باخا باخا بو تیپ تیپ، سنین
دە، آینانین دا باشینا بۆرک قویور.

تاختا داراغی قیوریم ساچلاریندا گزدریرسن. ساچ ایلہ داراق
موسیقی سی... ساچ ایلہ آل توخونوشوندان قالخان موسیقی نی
اؤزلہ ییر، ألیوی ساچیوا چکیرسن. یئنہ یومشاق بیر خیشیلتی سسی
قالخیر. اؤز ألین اؤزلہ دییین لذتی ساچیوا وئرمیر. دوداقلارین آینادا
ترپەنیر. سسین اوتاغین سوکوتونو سیندیریب، قولاغیوا دولور:

«ای شانه بو گیسوی پریشانه دولاشما

جان ریشته سی وار اوردا، چکیل یانه، دولاشما»

داراق ایسه یئنہ ساچیوا دولاشیر... پیرتلاشیقلار آچیلیر. سن تبسوم

اندیرسن.

تيق... تيق... اوجاق شۇعلەسى يانماقدا فندەيىن تېققىلىتى سسى
كسىلير. فندەيى اوجاغين كنارينداكى ميز اوستە آتيرسان. تيق!... آمما
بو تيق سسینین جینسى فندەيىن تيق سسیندن فرقلیدیر. یخچالین موتور
سسى دىققتیوی چکیر.

یخچالدىن پنىر ايله اوزوم چىخاردیرسان. چايدان اوجاق اوستە
آستاجا سىزلاییر، آز سونرا قور- قور قايناماغا باشلايیر. چای
دملەيیرسن. يئنه سئودیيىن شیرىلتى سسى قالخیر. پنىر ايله اوزومو
یویورسان. يئنه شیرىلتى سسى، يئنه سو سسى...

هر گونکو كىمى ميز باشیندا ايله شیب، سحر يئمه يىنى يئینده دیش
ایله چۆره يىن توخونوش سسینه دىققت وئیریرسن. چایوی ایچنده
هۆرتولده دیرسن. ایستیکان ايله بوشقابی یویورسان. يئنه سو سسى
ائوين ساکیت لیيىنى پوزور.

ميز باشیندا ايله شیب، کیتابدا علامت قويدوغون صفحەنى
آچیرسان. وراقلاماق سسى... اوشاقليغیندا بارماغیوی یشلايىب کیتابی
واراقلادیغین یادیوا دوشور. ایندیسە وراقلاماقدا اوستالاشیپسان.

ساعاتا باخیرسان. بیر زامانلار ساعاتین سسى اوتاغیوين
وارلیغیندان ساییلاردی. ایندیسە موبایلیوين ساعاتینین عادت کردهسى
اولوبسان. هر ثانیه عددلر بیر- بیرینین آلتینا سویروشوب، زامان
کیچیک بیر مقیاسدا سس سیز- صداسیز دەیشیلمکده دیر. ایستر-

ایسته مز ساعات دا سنین کیمی یوخاری قالخماغا محکومدور.
کامپوترین آرخاسیندا ایله شیب، بارماقلاریوی ذهنیون قوللوغونا
بوراخیرسان. بارماقلارین اوتوماتیک بیر ماشین دیر دئیسه سن
کئی بوردون دویمه لری اوستونده ضرب توتوب. بو آندا وجودوون
چالیشان بؤلوم لری یالنیز گۆزلرین ایله بارماقلاریندیر.

پیچاق ایله کاهی، یئرکۆکو ایله رنده، قابلاما ایله قاپاق، بوشقاب
ایله قاشیق توخونوشو، یئمک ایله دیش سسی دونیانین آن دادلی
موسیقی سیدیر، یالنیز اینسان سس سیزلیکده، تنهالیکدا او سسلری
ائشیده بیلر. یئنه ده هر گونکو کیمی یئمک واختی اؤز یانیندا
دوشونورسن: «من موزیسین اولسایدیم یئمک و اینسان آدیندا بیر
سمفونی یاراداردیم.»

آخشام چاغی دیر. یئنه ده سو سسی ائوین سس سیزلییینی سیندیریر.
بیر اوشتوبین ناری یویوب، بوشقبا قویورسان. سو نار ایله آلیوین
توخونوش سسینی ایچینده بوغور. ناری دادمایش، آدی آغزیوی
سولاندیریب. دیل ایله داماق سسی... پیچاق گتیریب، ناری کسمک
ایسته ینده غیرعادی بیر حادثه ایله اوزبه اوز اولورسان. بیر
پاپیش تیکن، نارین پوسگوسوندن یوخاری قالخیر.

ائوین سس سیزلیینده حئیرتله پاپیش تیکنه باخیرسان. ناری یئمکدن
واز کئچیرسن. آلیوی چنه وه دیرسکله ییب، پاپیش تیکنی ایزله ییرسن.

قولاغين اونون يئريشينين سسينی دويمور. ديل - دوداغين ترپنمه سه ده
ذهنيوين سسينی آيدين آشکار ائشيديرسن: «ائله بيل بو دا داغدان
يوخاری قالخير!»

ذهنيوين سسينه اوشاق کیمی پيقيلدایيب، گولورسن. ایللیب
ديقتله پاپیش تيکين اُل - آياغينا باخيرسان. خال - خال قانادلارينين
آلتيندا نه داش وار، نه ده قوم. آما اوشاقلیق چاغلاریوين سسينی
چوخ اوزاقلاردان ائشيديرسن... بير پاپیش تيکن بارماغیوين اوجوندان
يوخاری قالخير. يئددی ياشلی بير قيز هيجانلا گولور.

موبایليوين ساعاتی اونايکی يه دوغرو يوخاری قالخماقدادير. سن
ايسه ياتاغيندا يورقانيوين آلتينا سوزولورسن. يوخوندا بير قيز
اوشتوبين نارينين پوسگوسوندن يوخاری قالخير.

تيقيلتی سسی ائشيديرسن. بولورسن قونشونون قاپیسی
ايشگيللندی. گؤزلر يوی آچيرسان. بولورسن ساعات آلتی ياريمدی.
قونشونون کيشی سينين آياق سسينه قولاق ياتيرديرسان. بير، ايکی،
اوچ، دؤرد...

دیلیم آچیلیر

لال اولموشام. دانشانمیرام. خیرنه ییمدن یالنیز آه سسی چیخیر.
آه!...

بئلیمدن کئی یتدی لر. کئی یتدی کله ری آن لال اولدوم. کئی ییمه میشدن
قاباق سسیم گویه گندیردی. زیققیلتی دئییلدی، زاریلتی دئییلدی،
بوغازیمدان چیخان سس نریلتی ایدی. بوغازیمین هاراسیندان
چیخیردی بو نریلتی؟ هانسی حیوانین سسی بوغازیمدا اویانمیشدی؟
بولورم. اریم، اینه - داوا قاقاچی سیندان آلدیغی اینه نی
ویردیراندان سونرا اینک جیلدینه گیردیم، آما کئی ییمه میشدن اول
بوغازیمدان چیخان سس مااااا سسی دئییلدی. بولورم اینه نی ویراندا
دا اینک کیمی باخیردیم دام - دووارا. آما سانجیدان ایلان کیمی
قیوریلیب - آچیلاندا اینایا باخاسی دئییلدیم کی گوروم اینک کیمی
باخیرام یوخسا یوخ! بیلیرم اینک سانجیدان قیوریلاندا دا، آج قالاندا
دا، توخ اولاندا دا، جوفت لشنده ده باخیشی عئینی باخیشدیر. اینه نی

ويرديراندا اينك كىمى باخسام دا، سانجيدان قيوريليپ - آچيلاندا
 گۆزلىرىم ياشا دولوردو. لال اولدوغوم آن گۆزومون ياشى دا كسىلدى.
 بوغازيىمدان چىخان سس هانسى حئيوانين سسى ايدى؟ قورد؟...
 يوخ! اووولداميردىم كى! شئ نعره سىنه ده بنزه ميردى سسىم. شئر
 نعره سىنى فيلىمده گۆرموشدوم. آدامين قولاغىنين پرده سىندن علاوه
 بوتون عصب تىللىرىنى ده تىتره ده بىلر شئر نعره سسى. آمما منىم
 بوغازيىمدان چىخان سس هئچ كىمىن قولاغىنين پرده سىنى تىترتمىردى.
 يالنىز اوشاقلارىمى قورخودوب، آغلادىردى. قونشونو دا راحت سىز
 ائله مىشىدى سسىم...

«نه اولوب قىزىم؟ ارىن دؤيوب؟»

آنقىر مىردىم. مە يە مدنىتىن گۆبه يىنده، آپارتمانين دؤردونجو
 مرتبه سىنده آدام ائششك كىمى آنقىرا بىلر؟! اولمازا! يقين كى اولمازا!
 آدام اؤز ائوينى چؤل - مئشه حسابلاسا دا، قونشولار بونا اذن وئرمز.
 بلكه ده دهوه سسىنه بنزه يىردى سسىم. دهوه نىن سسى اوخودوغوم بىر
 كىتابدان قولاغىمدا قالىپ. او دهوه قىرقيزىستان چؤلونده جوفت
 دالىسىجا نعره چككندە، داغلانمىش دامغا كىمى منىم ذهنىمه باسىلىپ
 قالدى. يوخ! دهوه كىمى دؤزوملو اولسام دا، دهوه سسى دئىلىدى
 سسىم. او سس لر بوغازيىمدان چىخاندا نه جوفت نه ده بطنىمده كى
 ايكى آيلىق جانلى اولان بىر آتە نه نىن فيكرىنده يىدىم، يالنىز منى آياقدان

سالان او سانجیلارین کسيلمه سینی ایسته ییردیم. کئی یندن سونرا اُته نَم یادیما دوشنده بیلدیم کی آدام کیمی بیر حیوان سسی ایدی سسیم. بولورم، هئچ بیر حیوان آدام کیمی اُته نه سینی سالدیرماق اوچون ایینه ویردیرماز.

أریم دئدی: «پروستا گلندین^۴ ایینه سیدی. هروئین تاپماق بونون یانیندا سو ایچیمدی. قیمتی ده کی آلاسه گُورستمه سین! دئدی ایکی ساعاتاجان اثر ائلر. دئدی ائله گوجلودو کی اینه یی آیاخدان سالار، هاندا قالسین آدامی!»

هئش زاد دوشونمه میشدیم؛ هئچ هئش زاد. اینک جیلدینه گیریپ، اینک کیمی باخمیشدیم أریمین اوزونه.

«بئله باخما. اؤزون ده بولوسن کی بو باهالیق زاماندا اوچونجوسو اضافه دی، آنجاق ایکیسینی بویا- باشا چاتدیراق!»

نه هن دئتمیشدیم نه یوخ. نه ایینه نین قیمتی سوروشموشدوم نه ده هانسی ایینه قاچاقچیسیندان آلدیغینی. یئنه اینک کیمی باخمیشدیم اونون اوزونه. اوشاخلارین بیر قوجاغیمدا، او بیرنین آلندن یاپیشیب، ایینه ویردیرماغا گئتمیشدیک.

ایندی سسیم کسلیب. گُورورم، باخیرام، آمما بوغازیمدان آدام سسی عوضینه آه سسی چیخیر. اینجییرم؟ بولمورم. بلکه ده اؤزوم

بيلمه دن اينجييرم کی آه سسی بوغازيمدان چيخير. آه!...
من بو آهی بير يئرلردن تانييرام. بو آه منه چوخ تانیش گليـر...
چوخ چوووخ... آه... آه!...
قارنيمين ايچينده نابلد بير شئی لر بورولور. اينجين کیمی يم؛ امما
آغریسی یو خودور.
آه!...

من بو آهی تانييرام. تاجير کيشينين خيرنه ييندن چيخان آهدی، بلکه
بو آه.

اوشاخلاريم، بيری ساغيمدا بيری سولومدا، باشلاريني دؤشومون
اوستونه قويوب قولاق آسيرلار. يئددی ياشلی اوغلوم آه سؤزونو
ائتيتجک گولدو. ايکی ياشينداکی اوغلوم دا آهين کيم اولدوغونو
بيلمزدن قارداشينا باخير، گولدو.
آه!...

اوشاخلاريم گولنده آه منيم بوغازيمدا دئييلدی، آه بير ناغيلداکی
تاجيرين اوچونجو قيزينا چيچکلی بير سانجاق گتيرن قول ایدی.
تاجير کيشی ايکی قيزينين تاپشيرديقلاری جوراب ايله دونو آليب
اؤه گليـر. ائوده کيشينين يادينا دوشور کی اوچونجو قيزينين
تاپشيرديغی چيچکلی تئل سانجاغی آماغی اونودوب. تاجير بيردن بير
آه چکير.

آه!...

«سن كېمسن؟»

«آدىم آه دى. كىچىك قىز بولغاچكىلى سانجاق گىتىرىشىم تىلىنە

تاخسىن.»

اوشاخلاريم، بىرى ساغىمدا بىرى سولومدا، باشلارنى دۇشومون

اوستونە قويوب قولاق آسىرلار.

«آه قىزا گىتىردىيى چىچكلردن درسىن دئە جوان اوغلان قولونو

اوزالتدى، قىز جوانىن قولتوغو آلتداكى قوش لكەينى گۇرونجە،

بىردن - بىرە لكەدن ياپىشىپ چكىدى. ھاوا قارالدى. جوان يىرە دوشدو.

قىز نەرە چكەمدى، آدام كىمى حىوانىن سسى بوغازىندان چىخمادى.

يالىر بىر قرە پالتار گىئىدى.»

من آتەنەمە گۇرە قرە پالتار گىئىمىيە جەيم.

آه!...

«آه، منى آپار كۇلەلىيە سات!»

من كۇلەلىيە ساتىلمىياجاغام، من اۋزوم بىلرە اينەيى آياقدان

سالان اينەلرەين كۇلەسى اولدوم.

آه!...

ڇيڇلاريم ڪڙشويوب^۵. ڇيڇلاريم هاڇالانميش آڇاڇ بوداڇلاريدي،
ماينا تختينين قوللارينا اوزالديبلار. بولورم بو ڇيڇلار منيمدي. منيم
اولسالار دا منيمسه ميرم ڇيڇلاريم. آڇاڇ قارنمين ايڇينده، بطنيمده
بیر شئي لرين اويولدو غونو حيس انديرم. اوزاڇدان، ڇوخ اوزاڇدان بير
سس گلير.

«جوفتو ياپيشيب رحمين ديواره سينه.»

آه!...

آته نه ام ايله جوفتونون يولداشليغي بير يوللوق ڇيريلدي. آته نه
جوجه م... جوجه مي يوموروتاسينين ايڇينده اويدورلار. نيهه بس
جوفتونو ده اويمورلار؟!

آه!...

ڇيز آه ڇمڪ همڻ، آه او دقيقه حاضير اولوردو.

آه، مني آڇار ڪڙله لييه سات!

اوشاخلاريم، بيرى ساغيمدا بيرى سولومدا، باشلاريني دوشومون
اوستونه قويوب، قولاق آسيرلار. ناغيل اورا ڇا تيب ڪي ڇيز ڪڙله
گڻتديي يڙده خانمين ڪڙمويله گوناهاڪار تاياني دوغرام - دوغرام
اڻله بيرلر. سوسورام. آدامي دوغرام - دوغرام اڻله ين بير اڻلوم طرزيني

^۵ - ڪڙشومڪ [خوي دئيمي]: ايينه - ايينه اولماق، گيزيلده مڪ.

سانسور ائله مه لی یم اوشاخلاریم. تایا گوناھکار ایدی. خانیمین اوغلونو حبس ائله میشدی. اوغلان راضی اولموردو تایا ایله باشینی بیر یاسدیغا قویسون. گۆره سن ناغیللارین هامیسیندا گوناھکار تایالاری دوغرام - دوغرام ائلرلر؟!

هر شئی او یاسدیقدان باشلانیر. باشلار بیر یاسدیغا قویولدوقدا نه باهالیق یادا دوشور، نه ده او چونجوسونه فیکیرله شیرسن. لئیکه یین آرتیق بالاسی اولان او او چونجویه...

ایکی باش بیر یاسدیق... ایکی قول ایکی قاناد... منیم یالنیز ایکی قولوم وار ایکی قانادیم. باهالیق وئجیمه دئییل، او چونجوسونو هانسی قولوم اوسته آلیب اونا ناغیل دئییه بیلردیم؟!

اوشاخلاریم، بیر ی ساغیمدا بیر ی سولومدا، باشلارینی دؤشومون اوسته قویوب، قولا ق آسیرلار. تایانین دوغرانییش جانینی آتداییب، ناغیلین دالیسینی دئییرم. قیز دئدی: آه...

آه!... یئنه منی آپار کؤله لییه سات!

اوشاخلار یئنه گولدولر.

أژدها دئدی: «قیز! جیلدیندن چیخ ائشییه سنی یئیم.»

قیز دئدی: «یاخچی، بس اؤزون ندن جیلدیندن ائشییه چیخمیرسان؟

اگر جیلدیندن چیخماق یاخچیدی مندن قباق سن اؤزون جیلدیندن

چیخ ائشییه، سورا من چیخارام...»

يئددى ياشلى اوغلوم گولە- گولە يورقانى اوستوندن قيراغا آتيب
دئدى: «من جيلديمنن چىخديم ائشيه.»
ايكى ياشلى اوغلوم آتيلدى قارنمين اوستونه. قارنيم آغريدى.
اوزاقدان، چوخ اوزاقدان بير سس گلير: «جوفتو ده آيريلدى!»
قارنيم آغريمير. آغرييان كيمى دئيل. آغريليقدان بوشالميش
كيمى يم. اينك جيلديم چارتلايب. هاجالانميش قيچلاريمى قارنيم
يىغماغيم گلير. گۆزلىم ايسلانير. ديليم آچيلير. «آه!... آته نه كۆرپم»،
دئيرم.
آه!...

قارقا دوزو

قایسی هوتل قایسی کیمی طنطنہ لی دئیلدی، ائو قایسینا
اوخشایردی. ایچری کئچدییمده من ده همسفرلریم کیمی اوستو
اؤرتولو حیطین گؤزلییینه حئیران قالدیم. قولونو قاندال کیمی اَرینین
قولونا سالمیش مارالین اوف دئدیینه هامیمیز دؤنوب اونا ساری
باخدیق. منه ائله گلدی کی مارالین اُری اوودور، مارال ایسه اووچو.
مارال اوف دئیہ - دئیہ دیواردان تاغا دوغرو آشیرما گول -
چیچک لره ساری قاچدی. اُری قوزو کیمی اونون آرخاسیجا
سوروندو. مارال قفسده اوخویان بیر جوت عشق قوشونون قاباغیندا
دایانیب، قوشلار کیمی جوججولدهدی. مارالین سسینه آیری
قفسلرده کی قوشلار دا اونونلا سس - سسه وئردیلر.

منیم کیمی تک باشینا سفره چیخان پروین گوله - گوله دئدی:
«سمرقند دئمہ، جَنّت دئنہ! دوغوردان بورا جَنّتین کوپیه سی دی. اَلْبَتہ بو
شرطن کی توپال تئیمورون آد - سانی سمرقنددن سیلینہ، آدی بئلہ

أحوالىمى پوزور.»

مارالين ارى چىنلرىنى يوخارى آتيب، دئدى: «بىر دۋە دئە بىز دە حور- غىلمانين كوپەسى يىك داۋا، بورا لاپ جنتين اۋزودو.»

مارال دوداغىنى بوزوب اړىنين قولونو برک- برک سيخىدى. مەتايىن ارى قاهقاهايلا دئدى: «آغا، بولوسن كى من مەمىلە اهلېم. حاضىرم حورى لرىمى دە، غىلمانلارىمى دا باغ- زاغانين اوزوم شىرەسىلە مەمىلە ائلىيىم. بونا دىرلر پايپاي آلىش- وئرىش.»

مەتاب ايسە اړىنين قولاغىنا نىسە پىچىلدادى. ائلە او آن اړىنين گولمەيى خىپ كسىلدى.

تەكباشىنا سۋر ائەلە دىيىمە گۆرە قوروهون آيرى خانىملارىنين ذهينى قارىش دىرمايىم دئە، سۋرىن بىرىنچى گونوندىن چالاشىرام ھەر شئە قىراقدان دوروب باخىم. جوفت لرىن مىزلى باشىندا اوتورمورام، دانىشقىلارينا قاتىلمىرام. لاکىن بو دۋنە ايكى ھەمسۋرىمىن ماتاخ سۋزلىرىنە دۋزە بىلمە دىم. بو ايكى ھەمسۋر سۋر قندىن آلدىغىم دۋوقو پوزماقدايدىلار. ايسىر- ايسىتمەز بىر آن اۋنچە مىداندا گۆردو يوموز تىمورىن قاراقاباق صىفتى يادىما دوشىدو. مەن دە بو ايكى ھەمسۋرىن شىتلىنمە لرىنە، ادا- اطوار تۋكەمە لرىنە تىمورى كىمى قاشلارىمى يىغدىم. توپال تىمورى بونلارين شىت سۋزلىرىنى ائشيتسەيدى يقىن فرمان وئردى ايكىسىنين دە آغزىنا قارقا دوزو تۋكسونلر. اوتاغىمىزا

گئتمەدن اوّل اوجا سسلە دئدیم:

«گۆرەسن سمرقندین بو کیچیک جتّیندە حور- غیلماندان، باغ-
زاغانین اوزوم شیرەسیندن علاوه قارقا دوزو دا تاپیلار؟»

منیم سۆزومە هامیسی هو یوخ قالدی.

«قارقا دوزو؟»

«او ندی؟»

«هە... قارقا دوزی! تصفیە اولمامیش قرە دوز داااا!»

«اولمویا توپال تئیمورنان دوز- چۆرەیی تازالاماق قصدین وار؟!»

جنت ایلە باغ- زاغان اوزوم-لرینین شیرەسینین خیالی ائله
عاغیلارینی آپارمیشدی کی قارقا دوزونون نه اولدوغونو بئله مندن
سوروشمادیلار. اۆزلری اۆلچوب، اۆزلری دە بیچدیلر.

داماقدان دوشموش آداملار کیمی اورتاق اوتاغیمیزین آچارینی
پروینین آلیندن آلیب، پیللە-لردن یوخاری قالخدیم. ذاتا
سوروشسایدیلار دا، قصدیم یوخ ایدی اونلارا دئیم کی قارقا دوزو
تبریز عطارلارینین لاپ بئله گوجلۇ موسهیلی دی.

پیللەلری یوخاری قالخاراق اۆز- اۆزومە دئدیم: «سبز جتّین حور-

غیلمانلاری اولساز، یقین من دە جنت یائسەسی یم...»

اوتاغیمزا گئدرکن فیکرلشیردیم کی گۆرەسن دوغوردان دا جتّندە
یائسە تاپیلارمی؟ آجاری قیفیل یئرینە سالیب آچاندا دئدیم بس بو

قاپى دا جتتين ياتاق اوتاغينين كوپپه سينه آچيلاجاق. آما آغ ملفه لر ين اوزرينده بئز رنگلى سربازى پتولار ايله آنكارد اولونموش بير جوت ياتاق گوردويومده باشا دوشدوم كى جنت ياليز ائشيكده اولار، ايچريده يوخ. ديه سن بو اوتاغين قاپيسى جتتين مريضخانا سيني كوپپه سينه آچيلمىشدى.

پنجره دن تيمورو گورونجه بئل چانتاملا كامئرامى ياتاغمين قيراغينداكى ميزين اوستونه قويوب، پنجره نين اؤنونده دا يانديم. تيمور تاشكندن بؤيوك مئيدانيندا شاهه قالخمش بير آت اوستونده ايلشمىشدى. ايستيقلالدان سونرا، جماعت لينين هيكلينى مئيداندا قالديريپ، تيمورو اونون يئرینه قويمودولار. اينديسه تيمور باشيندا تاج، آللرينى مرصع بير چليين اوستونه قويوب، اؤزونه گوه ن بير امير تك سمرقندين اورتاسينداكى مئيداندا تخت اوسته ايله شيب، قاراقاباق صيفتيله منه باخىردى. هئچ ائله بيل ينددى يوز ايل اونون اؤلوموندن كئچمىردى. اونو گورندن برى دئيرم بس بو كيشينين كؤلگه سى منيم كؤلگه مى بوراخمير. بلكه ده گؤزله مه دييم بير آن قيلنجينى قالديريپ، كؤلگه مى پارچالا ياجاق، بلكه ده دوشوندويومون ترسينه منى بير يازيچى كيمى دربارينا دعوت انده جك!

پروين آياغينى ايچرى قويماق همين اوتاغين ساده لييندن هويوخدو. اومودو كسيلمىش آداملار كيمى دئدى:

«نه او جور، نه ده بو جور! حیط جنت، بورا دا ائله بیل هانسی
بختور بیر کاسیبین اوتاغی دیر!»

«بختوریک کی آیاغیمیز سمرقنده چاتیب دااا»، دئدیم.

پروین ده اشیالارینی اؤز یاتاغنین اوستونه بوراخیب، پنجره یه
یاخینلاشدی. تیمورو بارماغی ایله گؤستریب، دئدی: «بو خونریز
توپالی گۆرنده سمرقند عیشیم زایل اولور. گۆره سن بو توپالین
تندیسینی میندانین اورتاسیندا اکمه سه یدیلر اولمازدی؟!»

قصدیم یوخ ایدی پروینله بحثه - بحث ائله ییم. اونسوز دا پروین
تیمور ایله قانلی پیچاق ایدی. اونون شخصیتین تکجه بیر یونونو
تانییردی. نه بیلیم!... بلکه ده تیمور اونون یئددینجی آرخاسینین
آرخاسینی اؤلدورموشدو کی منیم خبریم یوخ ایدی.

تیمورو مینداندا تخت اوسته بوراخیب، داش کیمی دوشدوم
یاتاغیمین اوستونه. یئنه پروینین بوغازینین پیچی بوشالیب، دیلی
آچیلیمیشدی. بیرباشا تیمورون کسیدی باشلاردان، باشلاردان
تیکدی میناره لردن، تۆکدویو قانلاردان دئیردی. ائله نم - نیشان ایله
ساواشلاردان، اؤلورلین ساییسندان دانیشیردی کی، بیر آن نظریمه
گلدی پروین ساواشلاردا تۆکولن قانلاری هانسیسا اؤلچویله
اؤلچموشدو.

پروین اینه یه دوشموش قرامافونا دؤنموشدو. تیمورون

نەكى وارىنى بىر - بىرىنە قاتمىشىدى. پىنجرەدن بويلانېب تىمورون تىندىسىنە باخىب، دىدېم: «كاش كى آدمىن قولايغىن دا قاپىسى اولاردى.»

نظرىمە گىلدى تىندىس منىم سۆزومە گۈلۈمسە يىب، يىرىندىن قالخىدى. پرونىن سىسى گىت - گىندە اوزاقلاشىردى. تىمور مىداندا اوتوردوغو تىختىن اوزرىندىن قوپوب، ياتاغيما سارى گىندە پرونىن دىلى قىفلىلانېب، سىسى كىلىمىشىدى. بىلكە دە تىمور اونون بوغازىنى باسىب، سىسىنى كىمىشىدى. پروندىن نىگران قالىب، اىستەدىم يىرىمدىن قالخىب، اونون احوالىنى، دىرى يوخسا اۋلو اولدوغونو يوخلايم، امما تىمورون آياغى دىققىتىمى چكىدى. چىلىك سىز دىم - دىك، مؤحتشم بىر امىر كىمى آدىملايىردى. ھىچ دە توپال دىيىلدى. گۈزۈم اونون آياغىنداىكن دىدېم: «تارىخىدە سىزە...»

سۆزۈمو آغزىمدا قويدۇ:

«توپال تىمور دىيرىلر، ھە...؟!»

«ھە» دىئە بىلمەدىم. يالاندان فايدا يوخ، قورخىدوم «ھە» سۆزۈ باشىمى بادە وئرسىن. مات - مات اوزونە باخىدىم. يىننە اوزومە گۈلۈمسەدى. بىر آن يادىما دوشىدۇكى، دۇنيانىن بىر چوخ اۋلكەلرىنى فتح ائىدن، شاھلار باشىندىن تاج آلىب، رىيىت باشىندىن مىنارە تىكن، دۇنيانىن آدىمى صنعتكارلارنى بارگاھىنا چاغيرىتىدىران تىمورون

حضوروندا ياتاقدا اوزاناقلى قالمیشام. ایسته دیم یثیمدن قالخام،
تئیمور ألیله چیینیمی باسدى. ألى داش کیمی آغیر و سویوق ایدى.
اؤز- اؤزومه دئدیم: «گۆره سن هئیکلینین ألى دی یوخسا اؤز ألى؟»

ندنسه گۆیلوم ایسته دی اؤز ایستی ألىنى چیینیمه قویوب، سونرا
چیینیمدن گۆتوروب ساحیمی تومارلا سین. دئییه سن ذهیمدن کئچه نی
اوخودو. آنجاق سویوق ألیله ساحیمی تومارلامادی. شئنلى آلتدان بیر
آلبوم چىخاریب یاتا غیمین قیراغیندا أیلشدى. دوداقلاریندا تبسوم،
آلبومو وارقلا ییب، شکیللری منه گۆستررکن دانیشماغا باشلادی:
«دیققتله بو مینیاتورلارا، بو کاشی کارلیقلارا بیر گۆز دولاندير.

تئیموری لر دؤورونون صنعتی بو آلبومدا توپلانیب.»
ألىنى بیر شکیلین اوستونه قويدو. شکل دالان کیمی بیر یئری
گۆستریردی. دالانین هر ایکی تاییندا فیروزه رنگینده کاشیکارلیق
اولونموش بینالار گۆرونوردو.

«باخ، بوراسی اورتا آسیانین میرواریسی، شاه- زنده دی.»

دئدیم: «یانی سیز...؟»

دئدی: «من أمیر تیمورام، شاه دئیيلم. شاه- زنده نین آدی قثم ابن
عباس دی. شاه زنده باشی کسیلندن سونرا، کسيلمیش باشینی
قولتوغونا ویریپ، بیر قویو ایچینده غیب اولموش.»

دئدیم: «آنجاق عوام آداملاری سربیه بیلرسیز، منی یوخ.

سؤيله ديييز بو ناغيل شوش شهريندن گتيرديييز دانيال پئيمبرين
سومويونون اوزانماسي ناغيلينا بنزه دي.»

أليني آلبومدان چكيب، انگيمي اووجونون ايچينه آليب، گؤزونو
گؤزومه تيكدي. بير آن گؤيلوم ايسته دي او گوجلوقوللاري ايله مني
باغيرينا باسسين. گؤيلومدن كئچدي باشلاردان ميناره تيكن،
اوسته ليك، معمارليق و مينياتور صنعتيني قوروياي بو ضديتلي اينسان
مني باغيرينا باسديغيندا نئجه بير حيسيم اولار بيلر؟! آما اونون غضبلي
باخيشي جانما قورخو حيسي هويدوردو. هاندايدي باشيمي باده
وئرم. ايللر اوزونو سمرقندي گؤرمك آرزوسوندايديم. ايندي كي
آياغيم سمرقنده چاتميشدي، دؤرد اولدوزلو بير هوتئلده تئيمورون
غضبينه معروض قالماق عاغيلسيزليق و آبتالليقدان باشقا هئچ نه اولما
بيلمزدی.

«هاردان گلييسن؟ ايش - پئشه ندي؟ نه اوچون بو قدر آغزيندان
يئكه دانيشيرسان؟»

آغزيمين سويو قوروموشدو. ديلم توتار - توتماز دئديم: «تبريزدن
گلميشم. يازيچي يام.»

آنگيمي بوراخيب، غضبلي باخيشي ده ييشيلدي. گولومسه يركن
دئدي: «دئه اااا، اونا گؤره بئله ديل اوتو يئيسن!...»

اوره ييم يئرینه گلدي. دئيه سن باشيمين يئرینده اولدوغونا آمین اولما

بیلردیم هله!

«منیم بارگاهیمدا سنین تک دیلی اوزون بیر یازیچی نین یئری بوشدو. من سئوگیلی لریمی بی بی خانیم تاپشیرارام. او هر ایشین یول-یۆندمینى سنه اۆیره در»، دئدی.

بو سۆزو ائشیتجک اوره ییم قیریلدی. تیموردان محبت اومدوغوما دئیلدی، اونون بارگاهیندا باشقا قادینلار کیمی محبوس اولدوغومو تصوور ائتدیییمده جانیمی هؤوشنه باسدى. یاخچی بیلردیم امیر تیمورا یوخ دئیەنین باشی سۆزسوز کی باده گئتمه لیدی.

«منیم بوتون وارلیغیم، هر ایکى اوغلوم تبریزده دیلر. تبریزه دؤنمه لی یم. اوسته لیک، من یائسه یم»، دئدیم.

بیر آز توموخوب، منیم هؤوشنه لی صیر- صیفیتمی گؤروب، دئدی: «آلمانین کالی مور اولار، یئتیشمیشی دیش آلتدا شاققیلدار، فصیلی کئچمیشینی ده دادماسان یاخچیدی. قورخما! تبریزه دؤنه ییلرسن. آنجاق همیشه بئله دیلی اوزون قال!...»

جیییندن بیر بالاجا کیسه چیخاردیب، یاتاغیمین اوستونه قویدو. نظریمه گلدى قدیم شاهلارین رسمینی یئرینه گئیریپ، قیزیل کیسه سی دیر منه تۆحفه وئیریر. سوروشدوم: «بو کیسه ده نه وار؟»

«قارقا دوزو. نه واخت گؤردون همسفرلریندن هانسیسی سارساقلاییر، بوندان بیر چیمدیک تپ اونون آغیزینا، قوی

سار ساقلاماق عوضینه آياق يولونا يول دؤيسون»، دئدی.
 آغزیمی آچدیم سوروشام: «جئتین یائسه لرینه ده کار کسر یوخسا
 تکجه آدمی آياق يولونا...»

سؤزوم آغزیمدا قالدی. توپال تیمور قوش کیمی یاتاغمین
 کناریندان اوچوب، یوخ اولموشدو. گؤزومو آچاندا پروین قولومدان
 یاپیشیب، منی ده بر دیردی.

«نه خبریندی؟ بئله ده ده رین یوخو اولار!؟»

قالخیب اوتوردوم. پتونو آلت - اوست ائله دیم. پروین دئدی: «قیز،
 باشیوا هاوا گلیب؟ بس پتونو نییه آلت - اوست ائلیسن؟»

«قارقا دوزو کیسه سینی آختاریرام»، دئدیم. پروین مات - مات
 اوزومه باخدی. من ایسه یوخوم کال قالب دئییه، یئنه ده یاتماغیم
 گلدی. گؤیلوم ایسته ییردی یئنه تیمور لا دانیشیم. تیمور ایسه مئیدانین
 اورتاسیندا تخت اوسته آیله شیب، قاراقاباق باخیشیلا پنجره دن منه
 باخیردی...

نیقالای

پایزا ایکی گون قالیر. نوبار قاپسینین دروازاسینین طاغی آلتیندان کئچیرم. خوشوما گلیر تربیت آغزی دئمک عوضینه نوبار قاپسی دئیم. ندنسه بو دروازانی یئیندن تیکندن بری بورا یئتیشنده نه ساغدان کئچهرم نه ده سولدان. همیشه طاغین آلتیندان کئچهرم. اؤزوم ده سبینی بیلیم. آنجاق طاغین آلتیندان کئچنده، آیاغیمی کئچمیشین ایزینه قویماق کیمی بیر حیس ایچیمده یارانیر. مرمت اولونموش دروازا قوندارما بیر پینا کیمی اولسا دا، فیروزه رنگلی کاشیلاری گؤزومو نوازش ائدیر.

یئنه اؤزلویومده دئیرم ساعات بیناسینا یئتیشنده باخیم گؤروم ساعات دوز ایشله بیر یوخسا یوخ. بیلیم تبرزین تورپاغیندانیر یوخسا ساعتین عیب- ایرادی وار کی همیشه دالی- قاباق ایشله بیر. بو مسئله بیر سؤزو یادیم سالی. ظارافات اولسا دا آنجاق ائشیمه لیدیر. دئیلنلره گؤره بیر نفر او هوندور ساعاتدان سوروشور بس سن نیه هئچ زامان دوز ایشله میرسن؟... ساعات جاواب وئیر:

باخ گۆر منیم آلتیمدا کیلار دوز ایشله ییرلر، من ده دوز ایشله ییم؟! آنجاق همیشه بورالارا گلنده ساعتین یاتیب یاتمادیغینا، دالی - قاباق ایشله دیینه فیکیر وئهرم. بونونلا بئله چوخ واختلار باشیم خیوانین قالماقالینا قاریشیب، یادیمدان چیخار. ایندی یوخ، ایلر دیر بئله ییم. منیم ساعاتا باخماق هوسیم هر زامان باطیل بیر دؤور کیمی تکرار اولور. ساعاتا باخماق هوسی ایله پیادا یولونون قالماقالیندا مئیدانا ساری گئدیرکن بیر آن کیشی نین سسی منی گئری قایتاریر.

«نیقالایدی، نیقالای...»

گئری قاییتماق قصدیم یوخ ایدی، آما قایتدیم. مئهنه - مئهنه، ساعاتا باخماق فیکریله گؤزوم آچیق، اطرافا باخا - باخا آدیملا ییردیم. باخیردیم، آما گؤرموردوم. گؤز لیریمی زورا باسیب، باخدیغیم هر نه یی گؤرمک وئجیمه دئییلدی. آدیم باشی دایانیب چین دن گلیمش باشماقلارا، تورکیه دن گلیمش بیر سویا بند اولان چرقدلره، تی شرت لره باخماق قصدیم یوخ ایدی. دیکتاتورلارین عاغلینی گوج ایله پول - پارا باسان کیمی تبریزی ده، تبریزی لری ده پالتار باسیب. باخیب گؤرمک منیم وئجیمه اولمادیغی کیمی تبریزین ده وئجینه دئییل دنیا صنعت اوسته فیرلانیر.

کیشی نین سسی بیر آن ساعتین یاتیب یاتمادیغینی ذهنیمدن سیلیب، کئچمیشمه کی بیر ساعتین زنگی چالیندی.

«نیقالایدی، نیقالای... گل آپار... نیقالایدی... نیقالای»

چرقد بوساطینین بؤیرونده بئش ساماوار یئره دوزولموشدو. ساماوار بوساطینین قاباغیندا قورویوب قالدیم. یوخ کیریخمیرام. لاپ ائله بورایدی، دومبه لن دوز بورایدی. او زامان دا چال باش بیر کیشی بئش ساماوار یئره دوزموشدو. آتام بیر آئینده ائویمیزین ساماواری، او بیرى ألى ایله منیم ألیمدن یاپیشیب، من ده اؤزومدن اوچ یاش کیچیک باجیمین ألیندن یاپیشمیشدیم. آتام کیشی له چنه ویراندا بیز ایکیمیز ده داواخانا قاباغیندا دایانمیش ساپ ساری هئیوالارلا دولو ألاباسینا باخیردیق. هه، اؤزودور. دومبه لن دوز بورایدی.

آتام دئدی: «سکگیز مؤهوردی، اینانمیشان سایی!»

باجیم دئدی: «آبجی، هئیوالارا باخ!»

آبجی سؤزو قولاغیمدا سسله نیر. أطرافیم باخیرام. نه هئیوا ساتان وار نه ده آتامین ألیندن یاپیشمیشام. ئچه ایل اولاردی بو سسی ائشیتمه میشدیم؟!

تانیما دیغم آداملار کناریمدان کئچیرلر. مته نه اولدو بیر آن؟ بو سس هاردان گلیب قولاغیما چاتدی؟ زامان گئری قایتیدی یوخسا من اؤزومو زامان ایچینده ایتیرمیشم؟!

کیشی بؤیرونده کی چرقد ساتانا دئدی: «مجید، چرقدلری بئله کاشی کیمی دوزمه دوزمه! ییغجام قوی کی بلدییه تاپیلیب گلنده،

دۆرد بوجاغیندان یاپیشیب، آت چینوه، قاچ!»

«سن ساماوارلاریوین فیکرینده قال کی قاجیداندا ازیلمه سینلر...»

کیشی، اوستونه داش پارچاسی قویولموش بوش تلیسی

گؤستریب، دئدی: «قوخما، من همیشه حاضیر یاراغام.»

سونرا ساماوار بوساطینین قاباغیندا دونوخموش منه ساری دؤنوب،

دئدی: «باجی آپار، پئشمان اولمازسان، نیقلایدی، نیقلای! چایینی

ایشسن اوندا بولرسن کی ایندییه جن ایشیدیین چایلارین هامیسی مای

ایدی.»

آتام ساماوارین قاپاغینی گؤتوروب، چالباش کیشی یه ساری

توتوب، دئدی: «اصل نیقلایدی، اوزو ده سگگیز مؤهوردی. باخ، بو

ایکی مؤهور، دسته لرینین بؤیرونه ده بیر باخ، او دا ایکی...»

چالباش کیشی هوروت - هوروت آتاما باخیردی. آتام دئدی:

«اولمویا سایماق باشارميسان؟! کیشی یالانیم یوخدی کی، سگگیز

مؤهوردی، یئددی مؤهور اولسا دییه رم دااا، ایندییه جان حرام تیکه

منیم بوغازیمدان گئشمیییب...»

چالباش کیشی ساماوار ی آتامین اُلیندن اَلیب، اَلت - اوستونه،

دسته لرینین او یان بویانینا باخدی. ایچینی ایله دی. ساماوارین ایچی

هله ده یاش ایدی. سحر یئمهی یئینده آنام شیرین چایلاریمیزین

سویونو ائله بو ساماواردان سوزموشدو بیزیم ارمودو ایستیکانلاریمیزا.

ساری نابات، داغ سویون آلتیندا چیرتاچیرت آریننده، هئچ عاغلیما دا گلمزدی نئچه ساعات سونرا آتام ساماوارى گتیریب بو کیشی یه ساتاجاق. سحر یئمه یینی ییندن سونرا آتام کره نئیى ساماوارین باشیندان گۆتوروب، قئیر سویونو چالاسره بوشالداندا، آنام سس سیز- سس سیز پنجره قاباغیندان آسلانمیش حصیرین دالیسیندا دایانیب، گۆزلرینی سیلیردی. من ایسه چالاسردن قالخان قئیر سویون بوغونا باخیردیم.

آتام دئدی: «آججا دا گل اوستونه. عاغلیم آزمايیب کی نیقالای ساماوارینی سویو قیمتینه ساتیم، ساماواردان دا واجیب شئی لر وار، اولارا گۆره ساتیرام...»

باجیم هاوانی دریندن جیییرلرینه چکیب دئدی: «ایيله!... بی ایيله!... هئوا اییسی دی با!.. ایيله!»

هئوالار آغزیمی سولاندریدی. اودقونوب دئدیم:
«ساریلیخلارینا باخما، ایش لری قوددودو، قوددو سریه کیمی»
باجیم گولدو، من ایسه اوغرونجا هئوا اییسینی هاوادان قاپیب، بورنوما چکدیم.

آتام ساماواریمیزی یثرده کی ساماوارلارین یانینا قویوب، دئدی:
«ایندی دس تامام اولدی.»

«بیر ساعات چهمز، دستن دوشر»، چال باش کیشی دئدی.

بىزىم ساماۋار يىمىزىن ايچى ياش اولماسايدى كىشى نىن
ساماۋارلار يىلا دەيىشك دوشردى.

آتام دئدى: «ايكى گون سورا مدرسه لىر آچىر. قىزلار يىن آيىن
باشلارى، دفتر كىتابلارى، نىقالايدان واجىيدى.»

چال باش كىشى جىيىندىن بىر دستە ئسكىناس چىخاردىب، سايا-
سايا آتاملا دانىشىردى: «اولسون، آلاھ كرىمدى، گئنه تازاسىن
آلارسان. قوى سەن بىر سۆز دىيىم عىنىن آچىلسىن. جوانلىغىمىزدا
قرەشىمىنن مەن بىر نىقالاى ساماۋارى ئلمىشىدىخ. ھەلە او زامان كى ھەر
ئودە چاى قويمازدىلار بىز آتامىزدان گىزلىن ھردن بىر چاى دملەيىب،
ايچىردىخ. بىر گون آتام بىزىم گىزلىن ايشىمىزىن اوستونە چىخىب،
دئدى اوغول بالالار، ايندى كى مەنىم سۆزومەن چىخىب، ساماۋار
آلبىسىز، سىزە دىيەجەيىم سۆزۈ يادىزدان چىخارتمايىن. بو
ساماۋارلارى نىقالاى گۈزل- گۈيچك قىزلار اوچون دوزلتدەرمىشىدى
كى قىزلار يىن گول يارپاق دوداخلارى نەلبكى يە ياپىشاندا آدام باخىب
خوشونا گلسىن. آمما سەنن قرەشىن نەلبكىنى آغىزىدا يىيىب ايچىندە
ئەلە بىل لۇخ قورباغا گۈلە دوشور.»

آتاملا چال باش كىشى اوجا سىسلە گولوشدولر.

ساماۋار بوساطىنا دالىب، قالمىشام. بىلمىرم اوندولموش، ذەنىمدە
باسدىرىلمىش سۆزلر بو گون ھاردان گلىب يادداشىمى ئاشەلەيىر. ئوھ

یئیشجک گرک سۆزلویه بیر باش چکیب گۆروم لۆح قورباغا یانی
نمنه؟...

کیشی دئدی: «باجی، آپارسان بیر شئی ده چیخارام.»
ساماوارلارین بیرینی گۆتورب، اویان- بویانینا باخیب، دئدیم:
«ننجه مۆهوردی؟»

ساماوار ساتان کیشی دئدی: «یانی نمنه؟»
«قیزیم، بولار بولمز لر مۆهور یانی نمنه. بو ساماوارلارین هامیسی
تقلوبودی.»

بیر آن نظریمه گلدی آتامین سسی گلیر. سسه ساری دؤندوم. آمما
دانشان آدام، آئینده چلیک، بئلی بوکولموش بیر کیشی ایدی.
آتامین آلی بوشالمیشدی. بیر آلی ایله منیم، او بیرى آلی ایله
باجیمین آئیندن توتوب، نوبار قاپیسیندان تربیت خیوانینا گیردیک. هله
ده هئیوالارین اییسی بورنومدایدی. دؤنوب آل آراباسینا باخاندا،
گۆردوم باجیم دا منه تای دؤنوب هئیوالارا باخیر. آتام دئدی: «ایندی
گئداخ سیزه پالتارینان دفتر- کیتاب آلم.»

ساماوار ساتان کیشی دئدی: «حاج عمی، سن دیین نیقلای ایکی
یوز ایل بوندان قاباغیدی، بولار تازا نیقلایدی، او نیقالاین نوه-
نتیجه سیدی، آنجاق ائله ایندی او زامانین نیقلای ثوایینی وئر.»
ساماوار یئرینه قایتاریب، ساعات ییناسینا ساری یولا دوشدوم.

کره نئی خانا آغزینا یټیشنډه یادیمه دوشدو کی یټنه ده ساعتین ایری
 دوزونه، یاتیب یاتماماسینا باخماغی اونودموشام. گوناوه منده دئیل.
 اینسانین ذهنی سو کیمیدیر، دایما آخینماقدادیر. منیم ده ذهنیم
 چوخلارینا تای دایما ساعتلارین عقربه لرینین آخیشینا خیانت
 ائتمکده دیر.

یای/۱۳۹۶

دوشر - دوشمز

«پوتوشقادان آت ایچریه، گئت»، دئدیم. آیفونون دویمه سینی
باسدیکدان سونرا، چکیلیب پرده نین بۇیروندن حیطه باخدیم. آلمان
آغاجینین چیچک لیرینی آغاجین آلتینا تۆکولموش گۆردوم.
چیچک لیرین آلمانلارینی گۆره بیلمه یه جه ییم یادیم دوشنده کۆرلدیم.
بونونلا بئله هیجانلی دا دئییلیم. اووسونچو پنجره یه ساری گلنده
سویوق قانلی بیر ملکه کیمی گئدیپ یاتاغیمدا اوزانا جاغام.
حیط قاپیسی آچیلماق همین قاپینین ایکی تایی آراسیندان اؤنجه
اووسونچونون^۶ داز باشی ایچری اوزانیب، ایلان سایاغی حیطه بیر
گۆز دولانیدردی. تئلفون واسیطه سیله آل- وئر ائله دییمه گۆره
بوراجان اونو یاخیندان گۆرمه میشم. آنجاق قاپیدان ایچری اوزانان
باش ندنسه منه چوخ تانیش گلدی. دئمیشدی: «تک ساتمارام. تکین

۶ - اووسونچو: جادوگر، سحر اوخوماقلا ایلان توتان آدم.

دوشر- دوشمزی وار، او دا منه دوشمزمز. آما جوتونه ده مشتری
اولسان ساتارام.»

اونون ایلانا بنزهر داز باشی اوره ییمه ایضطراب سالدی. قالدیم کی بو
ایضطراب هاردان تاپیلیب گلدی؟ مگر بوراجان یوزه یوز قطعیتله آل-
وئر ائله ین آدام من دئیلم؟! دریندن بیر نفس آلدیم. ایضطراب
قطعیتن دوشمانی دیر. قطعیته چات سالا بیلجک قدر گوجلودور.
ایضطرابیما میدان وئره سی دئیلم.

باش گئری چکیدلی. اونون پشمان اولوب گتدینی ساندیم. بیردن-
بیره یئنه حیاتین دریسینده سیخیلماغا باشلادیم. بو دازباش کیشی اگر
گلدیی یولدان گئری قایتسا یاریمچیلیق بیر تراژدی آبدالج سونا
چاتاجاق. او زامان کیم تزه دن یئنی بیر یول- یؤندم دالیسیجا
اولاجاق!؟

باش گئری چکیلده ده، آنجاق قاپی باغلانمادی، یئنه ده آیفون سسی
قالخدی.

«خانیم، مطمئن سیز؟ پشمان اولمایبسیز کی؟ پشمان اولساز ضرر-
زیانینی چیخیب، پولوزو قئیره رم.»

دئیه سن بیر آن اؤنجه ذهنی سیخیلان آدام هئچ من دئیلدیم. اونون
سؤزونه تراژیک حیس لریم پرده کیمی ذهنیمدن قیراغا چکیدلی. آز
قالدی دئییم اولماسا یوزه اوتوز دا مالیات چک اوستونه دا. هانسی

ضرر زیان؟! طبیعتین بیر پارچاسینی اوولاییب منه ساتیرسان، هانسی اوزونن ضرر- زیاندان سؤز آچیرسان؟ آما ایندی ائله بیر دورمودا دئیلیم کی بیر جوت ایلان اوسته چنه ویریم. چوخ چتین لیکله آلدۀ ائتدیییم ایلانلار درمان کیمی یدی منه. زهرلری سیخیجی یاشایشیمین پادزهری ایدی.

اؤزومو کئئوپاترا کیمی بیر ملکه ایله توتوشدورماغین دوغرو اولمادیغینی بیلیرم. آما مگر یالنیز ملکه لرین حقیقی وار اؤز ایسته دیکلری کیمی یاشایشلارینا خاتمه وئرسینلر؟! مگر کئوپاترادان سونرا هئچ بیر قادین ایلان زهری ایله اؤز حیاتینا سون قویماییب؟ مگر منیم کیمی لری کئوپاترایا تای اؤزلرینی بیر ایلانین زهرلی دیشینین دمینه وئره بیلمزلر؟! مگر منیم کیمی لری یاشایش و اولوم طرزلرینی سئچه بیلمزلر؟ مگر منیم کیمی لری مئیت لرینین تکلیفینی معین ائده بیلمزلر؟!

مئیتیمین تکلیفینی معین ائده بیلمه سم ده، اولوم طرزیمی کی اؤزوم سئچه بیلرم! هله ده بو مسئلهنی اؤزومه آچیقلا یا بیلیرم. آخی نه اوچون گرک اذن وئرمه لر آدام اؤز مئیتینین تکلیفینی اؤزو معلوم ائتسین. اگر وارلیغیمین مالیکی منم، اگر اؤز بدنیمین سلطانی منم، اگر اولن منم، اوندا گرک مئیتیمین تکلیفینی ده من اؤزوم تعیین ائدم...

کئوپاترا کیمی خزینهم اولماسا دا، وار- یوخومو دیققتله حسابلاییب،

اونو ئىچە يىرە بۇلدىم. ذرە- ذرە يىغدىغىم پولون يوزە ئالىسىنى
اوسونچونون حسابىنا ياتىردى، يوزە اوتوزونو دا كفن- دفن اوچون
ساخلاديم.

هېچ بىلمىردىم ايلان بىر بو قدر باھالى بىر وارلىقدىر.
كفن- دفن مسئلهسى مەن لاپ دىل- داماقدان سالىر. كفن- دفن
پولونون يوزە ايرىمىسىن دونيانىن اُن باھالى آغاجىنى آلىب بىر قالاق
قالايىب، مئىتى ياندىرماغا نە گلىب! هەلە قىير مالكىتى و قىيرلىرىن
جورەبە جورە قىمتلىرىن دانىشمىرام. اۇلولى ياندىرماق اذنى
وئرىلسە، دونىادا كولتورل بىر دئورىم اوز وئرىر. اۇلولى بارەسىندە
اينانچلارىمىز اىلە عنعنەوى دەبلىرىمىز بوتون دەيشىلىر. اوندا
جماعت ئىچە مىليونلوق قىيرلىرى بىر- بىرلىنە پىش چىكىم يىرىنە
ياندىرماغىن فرقىلى يول- يۇندىمىن دانىشار.

«مىم آتامى لايىقى اولان جئوز آغاجىنىن اودوندا ياندىردىلار.»
«مىم آتام صنعتكار ايدى. يوندوغو تارلارنى هامىسى توت آغاجىندان
ايدى. صنعتىن حۇرمىنە اونو توت آغاجىنىن قالاغىندا ياندىردىلار.»
«آنام وصىت ائەلمىشىدى اونو سۇيود آغاجى قالاغىندا ياندىرسىنلار.»
«دئىرلر قوجالار ائويندە اۇللىرى كرمە قالاغىندا ياندىرىلار.»

«بىچارا آدمسىز ايدى. اۇلندن سورا چار- چانقىل اودوندا ياندىردىلار.
گۆرىدىن نە عزا- جزا چىكىدى يازىق! چارچانقىل اودو جئوز

آغاجینین اودو دئیل کی بیر گؤز قیریمیندا سورسومویو کول
ائله سین!»

«خالخین اؤلوسوندن بیر تشت کول چیخاندا اونون اؤلوسوندن بئله بیر
کاسا کول ده چیخمادی.»

«منیم آتام دیریلیینده طبیعت سئور بیر آدام ایدی. آغاجلارین
کسیلمه سینه قارشى ایدی. وصیت ائله میشدی اونو قاز ایله
یاندیر سینلار.»

اؤلولر باره سینده کی ده بلرله سؤز- صؤحبتلر هله لیک قیراقددا
قالسین. یادیمما دوشنده کی مئیتیمه قورد- قوش داراشاجاق، حالیم
پوزولوردو. داها آرتیق یاشامین دریسینه سیخیلیردیم. پولومون یوزه
اونوینان قبیر داشی سفارش وئردیم. حیفیم گلدی داشین تیکه-
پارچالاری بئمصرف قالسین. داش یونانا دئدیم تیکه- پارچالاردان منه
بیر بالاجا باش داشی یونسون. دئدی: «آی خانیم نه قویوب نه
آختاریسان، گئتدی او گونلر. او قدیم زامانلار ایدی کی اؤلونون
روحو باش داشیندا اؤزونه مسکن سالاردی. ایندی اولجه آدامین روحو
اؤلور، اوندان سورا جیسمی گؤمولور.»

داش یونانین سؤزو منی فیکره سالدی. قالدیم روحومون اولوب-
اولمه دییینین قایغیسینا. چوخ فیکیرلشندن سونرا روحومون اولمه دییینی
آنلادیم. اگر روحوم جیسمیمدن قاباق اولسه یدیهه بیر ملکه سایاغی

اؤلوم زامانیمی، اؤلوم طرزیمی اؤزوم معین انده بيلمزدیم. چوخلاری
 کیمی اؤلوم قاپیمی چالانا کیمی، اؤلوسایاق یاشاردیم. منه ائله گلدی
 داش یونانین وئر آلی داش کیمی برکدی. باش داشی یونماسین دئییه
 ماهانا گتیریب، سفسطه بازلیق ائدیر. من ده ملکه سایاخی بزرگوارلیق
 ائدیپ اوستونو ویرمادیم. البته یاشاماق قصدیم یوخ ایدی، یوخسا
 قیبرداشیمدان آرتیق قالان مرمر تیکه- پارچالارینی ییغیب اؤزومله
 گتیرردیم.

پولون یوزه اونونو دا جام بورا وئردیم. آما جام بور نه سفسطه بازلیق
 ائدی، نه ده منی باشدان ائله مه یه چالیشدی.

دئدیم: «آلتی تاییلی بیر آینا ایستیرم. اؤز بویومجا»
 باشدان آشاخی منه باخیب دئدی: «بیر آز آچاق- اوجا اولسا اولماز؟»
 «یوخ! دوز بدنیمین قالییی کیمی. ائله کی، قوطو کیمی ایچینده
 یئرلشیم.»

دئدی: «هارا قویاجاقسیز؟ سالونا؟ یاتاق اوتاغینا؟»

دئدیم: «قبریمه.»

نه قاشینی ییغدی، نه ترسه- ترسه تعجوبله منه باخدی. آنجاق آئینده
 کی آلماس ندنسه بیردن یئرله دوشدو. آییلیب آلماسی یئردن
 گؤتوروب، دئدی: «قبره آینا قویماغین نه حئکمتی وار؟»

دئدیم: «بیزلرده اثرمنی لر کیمی اؤلونو قوطو ایچینده قویلاماق

حرامدی، یا گوناهدی، یا... نه بیلیم، آنجاق اولاسی دئیل. آما بوراجان هئچ کیم ائشیمه ییب، یانی عالیملر دئمه ییبلر کی اولونو آینا ایچینده قویلاماق اولماز. اوسته لیک، ایلان، قورد- قوش، جیک- جاناوار زاد دا آینادان ایچری گیرنمز لر...

جام بور اوزونه توز دا قوندورمادی. هئچ دوداغی دا قاحمادی بئله. مئتری گؤتوروب آن- بویومو اولچمه یه باشلادی. آنجاق ایشینی گؤره- گؤره دئدی: «خانیملر ایلانین قورخوسو یوخدی کی، اولندن سورا ایلان اولماسین بیر ده بیر اژدها اولسون، اولویه نه فرق ائلر؟!» دئدیم: «آدام دیریلیینده اولوسونون نه لر باشینا گلدییینه فیکیرلشنده اوندا فرق ائلر.»

دای اونا دئمه دیم: جامبور قارداش! دوزونو آختارسان، ایستیرم بیر اوخنان ایکی قوش اوخلاییم. بیرسی عؤمروم بویو آن چوخ قورخدوغوم وارلیق ایلان اولدوغونا گؤره چالیشیرام اولمزدن اول قورخوما غالب گلیم. ایکینجیسی ده میصر ملکه سی کیمی ائله همان وارلیغین زهری ایله یاشایشین بو داریسقال دریسندن چیخب، یوخا چیخیم. بیلیردیم اگر بو ایشین حؤکمیتندن یا میصر ملکه سینین کیم اولدوغوندان اونا دانیشسایدیم، دؤنوب بیر کیتاب مندن سؤز سوروشاجاق ایدی.

آما اووسونچویا اطمینان وئردیم کی منه قتاله آلتی ساتدیغی اوچون

هئچ بیر محکمه یه یول دؤیمه یه جک. چونکی نه ورثه م وار، نه ده ادلی - سانلی نین بیرسی یم کی اؤلندن سونرا مدعی العموم اؤلدویومون ندینی آختاریب، اؤزونه ایش آچسین. یالنیز اؤزوم بیلدیم کی یاشاییشیم آنجاق بیر ملکه یاشاییشی کیمی سونا چاتا جاق.

اووسونچو «قئاله آلتی» سؤزونو ائشیتجک، آل - آیاغینی ایتیریب دئدی: «هئش... هئش... ساتمیرام. ایلان اووسونلاما غیما... ایلان اوینا تما غیما باخما. ایندی ه جن ضرریم بیر قاریشقایا بئله توخونمویوب. بیر ده کی ایلان مگر پیچاقدی، قمه دی، چاپاچاخدی کی اونون آدینی «قئاله آلتی» قویوسان؟ ایلان طبیعتین دوغما وارلیغیدی. بیر ده بونو بیل کی ایلان دوردوغو یئرده بوش بوشونا بیرینی چالماز.»

آیفوندان یئنه اووسونچونون سسی گلدی: «خانیم دییرم پئشمانناما میسیر کی؟»

اونون سسی ایضطرابیمی آرتیردی. اوره یم تیپ - تیپ تیپیلدادی. اوره یمین بیر پارچاسی بوینومون زولاق دورموش شاه داماریندا آتماغا باشلادی. آما بیر ملکه سایا غی اؤزومو آله آلیب دئدیم:

«پئشمان اولوب - اولما دیغیمین سنه دخلی یوخدی. ایندی دیقت نن قولاق آس گؤر نه دییرم. دای بیر ده تکرار ائله مییه جم. پنجره نین آچیق پوتوشقاسیندان آت ایچری، سورا قاپینی ایشگیله، چیخ گت!

سن ساغ، من سلامت.»

بو دفعه یالنیز باشی دئیل آریق، اوزون گۆوده سی ده باشی ایله برابر قاپنین آچیق یئریندن حیطه گیردی. بیر آن هوپوخدوم. تهزه یادیما دوشدو کی بو آدام هاردان منه تانیش گلیر. دئییه سن اووسونچو فوتبال داوری کولینانین انکیزی یدی حیط قاپیسینین قاباغیندا دایانیب، ایلانا بنزهر باشینی اوتاغا ساری چئویرمیشدی.

کولینا!... کولینا هارا، بو اووسونچو هارا؟ اوزومدن تعجبولندیم. اؤلوم عرفه سینده، تراژیک دویغولار ایچینده دای بو داز باش داور هاردان

تاپیلیب ذهنیمه گیردی. اینسانین بیلینج آلتیندا نه لر وارمیش ایلاهی؟

بیر گون اگر بیری مندن سوروشسایدی کولینانی تانییرسان؟ بلکه ساعاتلار فیکیرلشردیم گۆروم کولینا کیمدی. ایندیهه ثانیه چکمه دی بو ایلان باش اووسونچونو گۆرونجه اونون آدی، صیفتی بیلینج آلتیمین هانسیسا قاتیندان باش قووزاییب، اوزونو بیلینجیمین لاپ آیدین یئرینه چاتدیردی!... من کی باشقالاری کیمی فوتبال دوشگونو دئییلیم. یادیما گلیر بیرینجی دفه اونو تی ویده گۆرنده ایلانا بنزه تمیشدیم. نه اوچون گرک حیاتیمدان سوووشوب کئچن آداملارین آراسیندا بو ایلان باش کولینا منیم یادیما قالسین! بلکه اینسان اؤزو بیلمزدن گله جه ییندن آگاهدی! بلکه ده کولینانی بیرینجی دفه گۆردویوم آندان بری اؤلوم طریزمین بینؤوره سی ذهنیمده تۆکولمه یه باشلامیشدی! هئچ بئله ده

ايش اولار؟!

اووسونچو آستا- آستا پنجره يه ساري گلير. من ايسه ايضطرابيني اوزونه گتيرمه ين بير ملکه کيمي ياتاغيما اوزانيرام. ياتاغيما ساري گئنده اوره ييمين تاپي تاپيندان علاوه قيچلاريم دا نارين- نارين تيره مه يه باشلادی. اؤز- اؤزومه دئديم: «ياشايشين بئش قارا پولا ده يمز بير ياشايشين ایدی، هئچ اولماسا چاليش کي اولومون بير دوغرو ملکه کيمي اولسون.»

يالنيز ايقتصادی مسئله لرده دئييل، من هر ايشين حسابيني گئدن بير آدام. قاباقجادان هر نه يي حسابلاميشام. ايلانلاری گتيرن آدامين بويونون قيسسا اولدوغونون فيکريني بئله ائله ميشم. پنجره نين قاباغينا، دقيقاً پوتوشقانين آياغ آلتينا بير صندل قويמושام. بئله کي معلومدی بو اوزون بويلو اووسونچونون آلي راحتجا پوتوشقايا يئتشر. آما دئيه سن صندل اوسته چيخدی. اينديجه آلينده کي تورباني ايچري آتار. سونرا... نيه بس تورباني پوتوشقادان ايچري آتير؟ اولموي پشمان اولوب؟ اگر سؤزونه صاحب دورمايب، گلديي قاپيدان گئري قايتسا اوندا نئيه رم؟ او زامان هئچ کيمين بو ماجرادان خبري اولماديغي کيمي يئنه ياشايشا دؤنه بيلرم؟ اووسونچو قايديب گتسه آلي تايلي آينا ايله بير مرمر قبيرداشي آليمده قالاجاق. قوردوغوم پلانلار ايسه گئري قايتاريلان فيلم حلقه سي کيمي باشلانيش نؤقطه سينه گئري دؤنه جک...

اولمویا بو اووسونچو چخیب گتدی؟ نییه تومتونور؟ نئجه دی ائله
بوردان هایلایم بیله سین!

تیپیلتی سسینه دیسکیندیم. نییه گرک دیسکینیم؟ من کی
اووسونچونون هر آن توربانى پوتوشقادان ایچری آتدیغینی گۆزله بیرم!
اولمویا قورخورام؟!

توربا پوتوشقادان یئره دوشدویو آن قول- قیچیم آغیرلاشدی. گۆزومو
یومدوم. ایندیهه وجودوم بوز پارچاسینا دؤنوب. قلیمیم سسی
بئینیمدن گلیر. ائله برکدن چالیر دئیرم بس ایندی قلییمدن بئینیمه قان
داشلاناجاق. قولاق یاتیردیرام بلکه ایلانلارین سورونمه سسینی
اٹشیدیم. آما قلیمیم تاپیلتیسیندان علاوه آیری بیر سس اٹشیتیرم.
اولمایا اووسونچو ایلان یئرینه توربایا داش دولدورموش؟! هاندان-
هانا گۆزومو آچیرام. ائله بیل گۆزومون قاباغیندان بیر پرده قیراغا
چکیلیر. اوزانیدیغیم یئردن توربانین اوستونده یازیلیمیش یازینی
اوخویورام: «دم سیاه اعلاء»

دم سیاه اعلاء سؤزو ملکه سایاغی اؤلک حیسیمه توخونور. هئچ کیم
ده بیلمهسه اؤزوم بیلیرم کلئوپاترا کیمی بیر ملکه سزار و آتونی کیمی
سرکرده لرین آلی توخونموش دؤشونو دویو تورباسیندان چیخمیش
ایلانین ده مینه وئرمز. یالنیز اونون کیمی ملکه قادیردی دؤشونو سبد
دولو جنت مئوه سی آلتیندا یاتمیش کبرا ایلانی نین ده مینه وئریب،

تراژىك اۋلومونو رومانتيك و آئين سل بىر اۋلومە چئورسىن. من نىجە؟ منىم ياشايشىمىن سزارى كىم ايدى؟ آنتونى سى كىم؟ مىصر ملكە سى ساياغىندا اۋلە يىمىن نە امتيازى اولايىلر؟ بىلمىر كئوپاترا ساياغى اۋلك نە زامان بىنىمە گىردى، آنجاق من دە اونون كىمى امىنم ايلان زەرى اينسانى اۋلوم عرفەسىندىن گىرى قايتارماز. اۋلوم عرفەسىندىن قايدىب يىنىدىن ياشاما دۇنمك، اۋلو ساياغى ياشاماق كىمى بىر شى دىر. يوخ! اۋلوم عرفەسىندىن قايتماي جاغام. تراژىك ھالىما كۆرەلىرم.

اۋلوم طرزىمى سىچدىيىم گوندن برى اۋزومدە عىبە بىر انرژى ھىس ائەلەدىم. اۋزومو ايلان زەرىنىن دەمىنە وئرمك گونو- گوندن مندە گوجلەنىب، يوشاق- يوشاق دەنىمدە بۇيودو. قىيىنە چاتدىغىم گون مادى- معنوى وار- يوخومو ھىسابلاماغا باشلادىم. معنوى وارلىقدان كاسىب ايدىم. گۆزە گلىم بىر مادى وارلىغىم دا يوخ ايدى. بىلمىر من بو ھىچ ھىسابىندا اولان وارلىقلارنى نە يىنە بىل باغلامىشىم؟ چوخلو ھىساب گىندىن سونرا اۋلومومە لازىم اولانلارنى تدارك كۆرمەيە باشلادىم. ھەر گون يورولمادان داش يونانا، جام بورا باش وىرىب، ايشلرىن نىجە قاپاغا گىتىنىنى كىتىرلىدىم. دىيەسن اۋنملى بىر مەراسىم اوچون ھازىرلايدىم. ايندىسە ھەر ايش باشا چاتىب. دونموش آل- آياغىملا ياتاغىمدا اوزانىب، دىم سىياھ اعلا تۇر باسنى

گودورم. درد بوردادیر کی آرزولاریم باشا چاتمایب. گۆیلوم ایسته ییر ایلانلار منی چالمامیش بیر دفة ده حیطة چیخیب، آما چیچکلرینی ایله یه بیلردیم. آخی بویون هم اولوم گونومدور هم ده اولوم گونوم. بویون یاریم قرن یاشاییشیم باشا چاتاجاق. اؤزومه بیر آما چیچه یینی بئله تۆحفه وئره بیلمه یه جه یم.

بیلیمیرم نئچه دقیقه سوووشوب من یاتاغیمدا، دم سیاه اعلاء تورباسی دا فرشین اوزرینده حرکتسیز قالمیشیق. گۆزوم توربادا، فیکره دالیمشام. منیم وار اولوب- اولمادیغیم دونیانین نه وئجینه دی؟ تراژیک اؤلومومون گولونچ اولان یثری بوردادی کی من آیریلاری کیمی بیر عؤمور یئیپ، ایچیب، یاتیب، نفس چکیب، فاضیلاب یولونا یول دؤیسم ده، اؤزومدن سونرا هئچ کیمین خبری اولمایاجاق بیر ملکه سایاخی حیاتیم سون وئردیم. دوغوردان نییه دؤزمه دیم باشقا آداملار کیمی اؤلوم اؤزو گلیب منی تاپسین؟

دم سیاه اعلاء تورباسی ترپشمکده اوره ییمدن بیر شئی قیریلب قویدو. دونموش بدنیمی سویوق تر باسدی. بیلیمیرم ایلانلار قورخورام یوخسا اؤلومدن! ایلانلارین باشی توربادان ائشیه چیخماقدا گۆزلریمی یومورام. ائو ساکیتدیر. سورونمکلرین سسینی ائشیتیمیرم. قولاق یاتیردیرام سس لرینی ائشیدیم. بلکه سورونمورلر! گئریه دؤنمک یولوم یوخدور. گۆزومو آچمالیام. قورخوملا گۆز- گۆزه

گىلمەلى يىم. اۋلەمەمىشدىن قورخومو بو ياتاغا تۆكۈپ، سونرا دونيانىن
آستاناسىندىن چىخىپ، بىر يوللوق گىتمەلى يىم.

گۆزۈمو آچىرام. مەجال تاپمىرام دىم سىياھ اعلاء تورباسىنا باخىم. يورقانىم
اوستە چىنرە وىرمىش ايلانلارنى گۆرونجە گۆزلىرىم دە بىدىمىن ھەر
يىرنى تەك دونور دىئەسەن. اورەيىمىن دۇيوتسۈنۈ بىلە ئىشىتمىرم. بىلكە
دە اۋلەمۈشم. بىلكە دە اۋلۇم بىلە اولارمىش. آمما اۋلەسەيدىم بىلە آيدىن
آشكار گۆرە بىلمىزدىم. بىر جوت ايلان اوز- اوزە داينىپ. آھان...
بىرى ھەركەت ائەلەدى. ائەلە ايندىدى كى اوستۈمە آتەلسىن. گۆزۈمو
يۈمەلى يام. آمما گۆزۈم يۈمۈلمۈر. ايلان اوستۈمە آتەلمەدى. يورقانىن
اوستۈندە سۈزۈلۈپ او بىرى ايلاننى كەنارىندا اوزاندى. ايكەسەننى دە
قۇيرۇقلارنى ياتاقدان يىرە سالانپ. آغىرلىقلارنى يورقان آلتەدىكى
دونمۇش آياقلارنىم اوستە ھەس ائەدىرم. بىللى دىر ھەلە اۋلەمىشم. يەقىن
جۈتەلەشەن سونرا بىرلىكەدە اوستۈمە آتەلىپ ھەرسى بىر گۆزۈمو
چالاجاق. ايكە ايلاننى زەھرى داھا تىز اثر ائەدىپ اۋلۇم ەرفەسەندىن
گەرنى قايتەمە يۈلۈم بىر يوللوق باغلانار. باخماغا تەيىم يۈخەدو.
گۆزلىرىمى يۈمەلى يام. گۈجۈ بىلەلەينان گۆز قاپاقلارنىمى بىر- بىرىنە
سەخىرام. گۆزلىرىم يۈمۈلمۈر. اۋلەمىشم. قەلبىم ھەلە داينمايىپ. ايندى
گەيژاھلارنىمدا دۇيوتسۈنۈ ھەس ائەدىرم. اختەيارنىملا سەچەدىم
اۋلەمە تەسلىم اولورام. داھا گۆزلىرىمى آچمەيچەلەم. گۆزۈم يۈمۈلو

اۋلىك، گۈزۈ آچىق اۋلىككن يى دىر. بىلىمىر زامان اۋز آخىمىندا
آخىر يوخسا منىم وجودوم كىمى او دا دونوب دايانىب. يومولو
گۈزلىمىلە ايلانلارى گۈزلە يىرم. نه قدر زامان كىچدىيىنى بىلىمىر.
يىنىدن باخماغىم گلىر. گۈزومو آچىرام. ايلانلار بىر - بىرلىنە
بورولوب، بىر - بىرلىنە ھۈرولوبلر.

اوسونچو دىمىشىدى تكىن دوشىر - دوشمىزى اولار. آما جوتلرىن
بىر - بىرىنە ھۈرولمە يىندن سۈز آچمايشدى. گۈزمو ايلانلاردان آيىرا
بىلىمىر. عۈمورومدە بىلە بىر شى گۈرمە مىشم. ھۈرولموش حالدا بىر -
بىرىنىن وجودونا بورولوب سوروشورلر. وجودومون ھر يىرى گۈز
اولوب ايلانلارا باخىر. ھاندان - ھانا ھۈرولموش حالدا ياتاقدان يىرە
سوروشوب، ھۈروك بىر - بىرىندن آچىلىر. ايلانلار دم سياه اعلانين
اوستوندن كىچىب، پوتوشقادان حىطە سوروشورلر. اونلار
اوزاقلادىقچا ايلان قورخوسو ذھنىمدە آرىيىر. عجىبە حالىم وار. ھلە
دە ياشادىغىما ايتانمىرام. بىلىمىر سۈيىم يوخسا دۈيونوم؟

قاپى نىن كىپلىنمك سىسنى ائشىدندە دىسكىنىرم. ايلانلار يورقانىم اوستە
بىر جوت مەرە بوراخىيلار. اۋز لويومدە دوشونورم: گۈرەسن سىد دولو
جنت مئوھسىنىن آلتىندا تىك ايلان عوضىنە بىر جوت ايلان اولسايدى
يىنە كلئوپاترانى سانجاردىلار يا يوخ؟

گرىك اوسونچويا دىيم آيرىلارىنىن اۋلوم طرزىنى يانسىلاماغا دىيىل،

جوتون ده دوشر - دوشمزی اولار...

ياز/۱۳۹۷

بطينىمىن گودو كچولرى

(بو حىكايە اۆلكەمىن بوتون اوشاق گلېن لرىنە تقدىم اولونور)

دوزاغا دوشموش بىر حىوان كىمى يم. قاينام چىين لرىمدن ياپىشىپ چكىر، آنام ايسە گاه آياقلارىمدان ايتەلەيىر، گاهدان دا آللرىنين گوجونو يانچاقلارېما سالىر، بلكە بدنېمىن ائشىكده قالمىش بۆلومونو دەلىيە سوخسون. بدنېم دۇشدىن يوخارى داغا سارى، يانچاقلارىمدان آشاغىسى ايسە داغىن كۆلگەسىندە قالمىش درەيە سارى آسىلى قالب. دەلىكده گرفتار اولموش قوللارېمى بئله تىپدە بىلمىرم.

سىلاھلى بىر اووچونون دوزاغىنا دئىل، اصلېندە بطينىمىن گودو كچولرى، آنام ايلە قاينامىن دوزاغىنا دوشموشدوم. آناملار قاينام اووچو اولماسالار دا، داشدان نوظفە اوولاماق قىصدىلە منى بو دوزاغا سالدېلار. ايت سو گىلىفېندە گرفتار اولان كىمى من دە بو دەلىكده گرفتار اولموشام. سو گىلىفېندە گرفتار اولوب قالسايدىم،

اومودوم اولاردى سو زورلاشاندا منى ده اؤزويله سوروب آپارار. آما گيليف هارا، داشين دهليى هارا! اون بئش ايل ياشايشىمدا هئچ بئله بير سيخما- بوغمايا دوشمه ميشديم. قايناناملا آنام دئينه- دئينه منى ده ليكدن چىخارتماغا چاليشرلار. بيلميرم اونلارين دئينمك لرينه قولاق آسيم، يوخسا بو ده ليين ايچينده قيفيلانيب قالميش جانيمين هايينا قالم!

دئديم: «بو دهليك داردى. بدنيم بو دهليكدن كئچمز».

قاينانام دئدى: «آآآ... نئجه كى داردى! هئچ خبرين وار بو دهليك كيم لرى درمان ائله ميش؟»

دئديم: «نه دئيرم كى! آما سيز منيم ائنىمى قارينجلا بير اولچون، گؤرون هئچ او دهليكدن كئچر؟»

«ماشاللاه، ماشاللاه بيزه گلن گوندن آغ گونه چىخيىسان باااا...»، قاينانام دئدى.

آنام اونون سؤزونو چكنمه ييب، اوز- گؤزونو تورشاديپ، دئدى: «منيم قيزيم ماشاللاه ماشاللاه ائله اوّل- بير گوندن بئله آتلى جانلى يدى. هله اوشاخليغين بير گؤره يدين، توپ كيمى آغ آباغ بير قيز ايدى. بالام ار ائويته گئنددن ارييب!»

منسه مظلوم يانا دئديم: «ائله من ده اونا گؤره دئيرم داااا، واللاه بو دهليك داردى، منيم اندازهم دئييل».

آنم آییلیب قولاغیما پیچیلدادی: «قئینانان ائشیتمه سین، ایسته میرم سورا سنین باشیوا قاخینج اولسون. من هله سندن ده ایکی یاش کیچیک ایدیم، بیر ایل توپومدان سوووشموشدو، هله اوشاغا قالمیشدیم. باخ، ائله بو ده لیکدن کئچن گونون صاباحیسی اوشاغا قالدیم». دئدیم: «آخی سیزین گوزوز گورمور بو ده لیک داردی؟ واللله، بیللاه اوشاق دا باخیب گورسه بونو باشا دوشر. به سیز نییه باشا دوشموسوزا، نییه عیناد ائلیسیز؟»

آنم دئدی: «سن عیناد جیلسن یا ییز؟ هله ده لیکدن کئچدین کی گوراخ کچه بیلسن یا یوخ؟»

«آخی هانسی کیتابدا یازیب ده لیکدن کئچن آرواد اوشاغا قالار؟»

آنم حیرصله دئدی: «هله یاخچی قویمادیم بئش کیلاسدان آرتیق اوخویاسان هاللا... قیزیم، بو ایش لر بیزیم آتا- بابا ده بیمیزدی. یوز ایل ده درس اوخوسان بو ده بلری کیتابلاردا تاپا بیلمزسن».

قاینا نام آلینی آناما ساری اوزالیدی، آرتیردی: «او جان اؤلسون، سن اؤله سن، اؤز جانیمآ آند اولسون. خانیمآ خانیم^۷ آند ایچیپ دئیردی عئینی آرواد بطنی کیمی بو داشین دا گئنه لیب- دارالماق خاصیتی وار. باخماز بوی- بوخونا؛ اوشاغا قالمییان گلین لر بو ده لیکدن کئچندن

^۷ - خانیمآ خانیم: ائل آراسیندا ایش بیلن خانیم.

سورا هامیسی فرج خیر آپاریب. دی گل کی قولاغیمیزین دیینده
اولدوغوندان اونا قیمت وئرن هانی؟»

گئری دؤنوب، کنده قایتیدیم. بیردن بیره هر ایکیسی ده منه ساری
قاجیب، بیر جوت قاراوول کیمی هره سی بیر قولومدان توتوب، وار
گوج لرله منی ده لیپین ایچینه سوخوب، ایتله دیلر.

بیلیرم، آراغاج خانیماخانیمدان کنجیب، یوخسا بیر- بیرلرینی گؤره ن
گؤزو اولمایان آناملا قاینانام آل- بیر اولوب، داغین دؤشونده منی بو
ده لیکلی داشین ایچینه دوزاغا سالمازدیلار. آنام آغ دئینه، قاینانام
قارا دئیر. قاینانام ایسه یئر دئسه، آنام اونو گوی سانا ر. آنجاق
اونلارین اورتاقلیغی دئمه بس یالیز منیم بطنیم ایدی. هر ایکسی ده
منیم بطنیمه بیر آته نه دؤشمه یه تله سیرمیشلر. گئردک گنجه سینین
سحری سیندن ایکسی ده بطنیمین گودوکچوسو اولموشدولار. ائله او
گوندن ایش- پشه لری گونلری سایماق اولموشدو. آی باشی اولان
گونلریم منیم لاپ مصیبتلی گونلریمدی. من آی باشی سانجیسی
چکیب، قاندان آرینان گونلریم آناملا قاینانام بیر- بیرلرینن آجیغینا
أللرینه گلن ایستی لیک یئمک لری، بالدان توتدو باداماجان، هئلدن
توتدو زنجفیله جن، مره چو یوددن توتدو بؤیوتکن یارپاغیناجان منه
یئدی ریب ایچیدیریرلر. بطنیمین گودوکچولری اوشاغا قالمامیشدان
اوشاغین اوغلان اولدوغونا بئله فیکیر وئیرلر. کور گؤزون بیرینه

دئیل، هر ایکسینه ده ایشیق ایسته ییرلر بو گودو کچولر.
خانیم خانیم کندین بوتون قادینلارینین ایمام- پیغمبری کیمی دیر؛
ایمام- پیغمبرین سؤزوندن چیخسالار بئله، اونون سؤزوندن چیخاسی
دئیل لر. خانیم خانیمین سایه سینده کندیمیزین درمانگاهینا میلچک ده
قونماز. اونون بیتکی لری، داغ- داشدان ییغدیغی اوت- علفدن
دوزلندیغی قئینتمه لر، داوالار، مرهم لر بوتون ناخوشلوقلارین درمانی
ساییلیر.

آغلایا- آغلایا دئدیم: «سیزی او ایناندیغیز، گئدین کندین داش یونانین
گتیرین بو داشی سیندیرسین، مین ایل ده کئچسه من بو ده لیکدن
چیخانمارام. آخشاما جان بو ده لیکده قالسام اؤللم».

قاینانام دئدی: «توبه، توبه... بو داشی مه یر سیندیرماق اولار؟ داشین
نه گوناھی وار، گوناھ اؤزونده دی کی او قدر عیناد ائله ییب یوباندین،
داشین گونش ساعاتی سوووشدو دا. خانیم خانیم دیل به دیل
تاپشیرمیشدی کی گونش داشین اوستونه شیغیاندا قیزی ده لیکلی
داشدا کئچیردین. ایندی دئه گوروم داش نئینه سین!»

آنمین باشینا قیشقیرسام دا قایناناما دیل قئیرتمک جسارتیم یوخدور.
اؤز یانیمدا اؤزومو قیناییرام. قاینانام دوز دئیر دا، داش نئینه سین،
عاغلی داشلاشمیش داش گوره جک ایشینی گوروب، منیم کیمی لره
ده لیک دوزلدیب. آما منیم عاغلیم هارا گئتمیشدی کی عاغلیمی

وئردىم بو بطن گودو كچولرىنن عاغلينا!

آنام دئدى: «قىز باخ منە گۇروم، اولمويا گنجە خانىما خانىمىن
تاپشيريغى ايش لرى گۇرمەميسن؟»

دينمەدیم. قىزاردیم، بوزاردیم. أرىمین خوشو گلمز من ياسديغيميز
بارە دە باشقا پيريسيله دانیشیم. گنجە اۋزومو اودا- كۈزە ويريب
باشاردیغیمی، اوندان- بوندان اۋیرندیییمی ائله دیم، آما أرىم يورقون
اولدوغوندان ساری باشینی منیمله بیر یاسدیغا قويمادی. آنام حیرصله
باشیما قیشقیردی: «دئنه ائله آرجاج اۋزومن كئچیب دا! مەیه سەنە
دیل بە دیل دئمە دیم خانىما خانىمىن تاپشيريقلاری يادیننان چىخماسین؟
سەن بو سايما مازليغین اۋزوو دە، بیزی دە گۇر نە گونه قویوب!»

قاینانام بىردن- بىرە قاشلارینی يیغیب آناما دئدى: «آی قیز، بلکه ائله
داشین خاصیتی بئله دی، بیر آز ساخلییب، بطنینه نوظفه دوشندن سورا
گئنه لیب، قیزی بوراخا جاخ؟»

آنامین گۇزلى پاریلدادی. آما منى قورخو گۇتوردو. أرىمین خبری
اولسا کی دهلیکلی داش منیم بطنیمه نوظفه سالیب، یقین منى بوغار.
قیشقیردیم: «من داشین نوظفه سینی ایسته میرم، مەیه آدام داشدان دا
اوشاغا قالار؟ سیزی اینانیدیغیز گئدین کئدین داش یونانینى گتیرین بو
داشی سیندیرسن!»

بطنیمین گودو كچولرى خئیلک بیر- بیرلرینه باخیب، سونوندا قاینانام

دئدى: «اولماسا سن گئت خانىماخانىمى گتير، من ده بوردا قىزى
گودوم.»

قاينانام چكيليپ، كۆلگه بير يئرده اوتوروب، دىل - دوداغى آلتدا
دئىنير. منسه دوزاغا دوشموش بير حئيوان كىمى ده لىين ايچينده بنده
توشوب قالمىشام. گونش باشيما ائله شاخىر كى، دئيه سن ايستىسىنى
دوز جهنمدن پاى آلىب. آنامى گۆره بىلمىرم. اوجادان قىشقىرىرام:
«آناااااا، خانىماخانىمى گتيرمه ها، داش يونانى گتير!...»

مەمۇ

سوكوتون لذتى بئىنمە يايلىب. اوچ مىن مئىرلىك زىروەدن آياغىمىن
آلتىنا باخىرام. گۆز ايشلەدىكجە ياشىللىق گۆرونور. آنا يئر ياشىل، آتا
گۆى ماوى. من ايسە طبيعتىن گئىش لىيىندە ياشىللىق ايله ماوى لىيىن
اورتاسىندا دايانمىش، گۆزە گلەمەين بىر وارلىق.

تپەنن دۇنوموندا دايانىپ، نفس درىم. كئچى قىران تپەلرىن دۇنوملرى
قورخويلا لذت هيجانينى بىر آندا ياشادىر اينسانا.

دۇنومو يوخارى قالخدىغىمدا او يئنى ئىمە اوغلانلارن قوردوغو
اوجاقدان قاباق توستونون ايسىنى دويدوم. اوغلانلارن تەدن
قىرخىلمىش باشلارى شوش قولاقلارنى اولدوغوندىن بۇيوك
گۆستىر. اوچو دە ياشىد گۆرونورلر. توستودن قارالمىش چايدانى
اوجاق اوستە گۆرونجە، بئىنم بىر باشا لذت گۆلونه جومدو. سورغو-
سوال سىز گئىدىب اوجاق باشىندا اىلشدىم.

«مئە دە بىر چاى وئرىن.»

سورمه‌ای کۆینکلی سوروشدو: «هانسى لیواندا؟»

اوجاغین قیراغیندا یاشیل، ساری و قیرمیزی رنگلی اوچ پلاستیک لیوان یئره دوزولموشدو.

«قیمت لرینین فرقى وار یا صاحب لارینین؟»

سورمه‌ای کۆینکلی اوغلان اورتادا ایلشمیش یاشیل کۆینکلینى گۆستریب دئدی: «بونون لیوانی کیچیکدی. چایی مین بئش یوز اولار، بیزیمکیلر بۆیوک اولدوغونا گۆره ایکی میندی.»

اونون سۆزو منده درین تاثیر بوراخدی، اۆز-اۆزومه دئدیم: «او یوخاریدا ایلشنلر عدالت تره‌زیسینی سیزین کیمی اوشاقلارا تاپشیرمالیدیلار.»

اوغلانلار گۆزلرینی اوزومه زیلله‌ییب، مندن جواب گۆزله‌یرلر. منسه فیکیرلشیرم هانسى لیواندا چای آلیم کی، عدالت تره‌زیسینین کفه‌لری بیر-بیریندن آلچاق اوجا دئییل، توش باتوش دورسونلار.

«بئله کی گۆرورم توکان-بازاریز، حساب-کیتابیز بیر-بیریندن آیریدی. ایندی کی بئله‌دی هر اوچ لیواندا چای ایستیرم. آمما هر اوچونه ده او کیچیک لیوان اؤلچوسونده چای سوزون.»

یاشیل کۆینکلی ساغ سولونداکی اوغلانلارا باخیب گولومسه‌دی.

بیرینجی چایی ایچرکن داشین دیبینه سیغمیش قهوه‌ای کۆینکلی دۆردونجو اوغلانی گۆردوم. اونون دا باشی ته‌دن قیرخیلمیشدی. آمما

قىرخىلمىش باشىندا يارا ايزلىرى گۇرونور. سورمه‌اي كۇينكىل يئنه ديلمانچ كىمى اۋزونو اورتايا آتدى: «خانىم او چاي ساتمىر. آناسى اونا ساتماق اوچون فتير وئريب.»

ياشيل كۇينكىل دئدى: «باشينا چئچل دوشوب. اونان فتير آلما. سەنە دە بولاشار.»

اوغلان تاي - توشلاريني سۆزلىرىنى ائشيتچك داشين داليسينا چكيليپ، گۆزدن ايتدى. چاي بوغازيما قاجيب، چئچە ديم. دالبادال اۋسگوردوم. دئە سن يئنه دە ظاهرى گۇرونولرە آلدانميشام. دئمك اوشاقلارين دا صاف - سادە دونياسيندا عدالتسيزلىك واريميش!

ديلمانچ اوغلان آرتيردى: «خانىم ممو باشين يارالارينان اوتانير. اونا گۆرە گيزلەنير. اوتانديغينان درسە دە گلير.»

يئرىمدن قالخيب داشا سارى گئديپ، داشين دييىندەكى فتير بوقچاسيني آچديم. بوقچادا ايكي فتير وار ايدى. داشين دالينا آييليپ دئديم: «منه اوش دنە فتير وئريب.»

اوغلان سۆزومو ائشيتمەيش كىمى داشين دييىندن ترپنمەدى. ديلمانچ اوغلان اوجادان سسلندى: «اووۋوى ممو، گيزلنمە، چيخ ائشيىە، بويون آلاهيىن وئريب هاللا.»

اوغلان داشين داليدان ترپنمەيىنچە ياشيل كۇينكىل اوجا سسلە اونو چاغيردى.

«اوووی ممووو... قولاخلاریوا دا چئچل دوشوب؟ ائیشتمیسن؟ چیخ

ائشیه، فتیرلریوه مشتری تاپیلیب.»

هر اوچو ده گولوشدولر. ممو ایسه داشین دالیندان سورونوب، دینمز-

دانشماز فتیر بوقچاسینی منه ساری اوزالتدی. یئنه دیلمانج اوغلان

آرتیردی: «بیری ایکی مین تومندی.»

فتیرلری آلیب، بئل چاننامدان پول چیخاراندا اوغلانلارین اوچو ده

یئرلریندن قالخیب بیزه ساری گلدیلر. دیلمانج اوغلان دئدی: «نییه

ایکی فتیر آلیب اوش فتیر پولو وئردین.»

دئدیم: «اوش چای، اوش فتیر... بو منیم عادтімدی، گاهدان ایکیینی

اوش گۆرهرم.»

منیم سۆزومه ممونون دوداغی قاجدی.

یولوما دوام ائتمه دن دوربونو چیخاریب، دئدیم: «گلین دوزولون بیر

یئره سیزدن یادیگارلیق بیر عکس سالیم.»

یاشیل کۆینکلی دئدی: «بیز اونون یانیندا دورساخ بیزیم ده باشیمیزا

چئچل دوشر.»

ممو یئنه داشین دالینا چکیلدی. ألیمی اونا ساری اوزالیدیب یئریندن

قالدیردیم: «دور آیاغا سندن بیر عکس سالیم.»

ممو ألیمدن توتوب، یئردن قالخیب داشا دایاندی. گۆزلری بیر جوت

سۆنوک فنار کیمی ایدی دوربونون ایچینده. سونرا دوربونو اونا

وئریب، دئدیم: «گل سنه اؤیره دیم هم کۆشن لریندن بیر عکس سال،
منه یادیگارلیق قالسین.»
یئنه ممونون دوداغی قاچدی...